

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA IN ŠOSTANJSKEGA OKRAJA

Ob prvem izseljenskem tednu

**Svet je lep,
a dom je svet!**

(O. Zupančič)

Domovina — nihče ne občuti, kaj vse je v tej besedi, kdor ni občutil, kaj je tužina. In koliko naših ljudi je moralo daleč po svetu! Sli so, ker jim doma pred leti ni bilo več mogoče ostati. Gospodarska kriza leta 1873. je prisilila veliko kmetov, da so prodali svoja posestva in tako plačali visoke davke. In ker niso mogli prijeti za nobeno drugo delo, so morali iti po svetu. Toda ne samo to! V Bosni si je prizadevala avstrijska vlada za raznaroditev in je izseljevanje celo pospeševala. Tako je prišlo do tega, da je danes okoli 2 milijona Jugoslovancev raztepenih po svetu, od teh je okrog 400.000 samo Slovencev.

Največ Slovencev je v ZDA, kjer so v državah Pensilvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Colorado, Michigan, California in v drugih nad 250.000. Potem jih je dosti še v Argentini, Kanadi, Braziliji, nekaj manj v Paragvaju, Čile in Boliviji, na Aljaski in v Flin Flonu, 600 milj severno od Winnipega, že na tečajnem ozemlju, jih je nekaj, ki kopljejo zlato. V Egiptu jih je okoli 4000, v Avstraliji 2000, v Nemčiji 25.000, v Franciji jih je bilo pred vojno 23.000, sedaj jih je samo še 7000. Tudi v Belgiji in Holandiji jih je okoli 1000.

Tako so raztreseni po svetu rojaki, ljudje naše krvi, ki jih je pred leti poglajala v razne kraje domovina, o kateri je tedaj Ivan Cankar upravičeno zapisal: »O domovina, ti si kot vlačuga, kdor te ljubi, ga zaničuješ!« Toda čas je pretekel in Zupančičevo vprašanje: »Boš jih kot lastovke k sebi poklical?« se uresničuje.

Kot niso pozabili rodne grude izseljenci, ker je niso mogli, jih tudi ljudje v domovini niso pozabili. Kakor drobna nit so se spletale vezi, sprva rahle in tanke, a vedno krepkeje in tesneje. Ljudje, kakor izumitelj radioaparata Nikola Tesla, glavni fizik Mihajlo Pupin, so ponesli glas Slave po svetu in nihče se njihovih uspehov ni bolj veselil kot zavedni rojaki. In ko je bila domovina v težkem položaju, ko jo je

Ostrožno, Ostrožno, Ostrožno...

ZANIMANJE ZA OSTROŽNO JE MED LJUDMI ZELO VELIKO. — PRIPRAVLJALNI ODBORI NA SPLOŠNO DOBRO DELAJO, LE PRODAJO SPOMINSKIH ZNAČK MORAJO POSPEŠITI. — V DOBROVLJAH PRIPRAVLJAJO PRESENEČENJE. — VEDNO BOLJ ŽIVO JE GRADBIŠČE OSTROŽNO. — PROSTOVOLJCEV ZA DELO POTREBUJEJO VEDNO VEČ

Povsod, kjer koli se ustaviš in prisluhneš pogovoru, vsepovsod govorijo o Ostrožnem. Na vseh sestankih množičnih organizacij in na polletnih občinskih zborih kmetijskih zadrug, ki se ravno te dni vrše, se pogovarjajo o Ostrožnem. Mnoge zanima, kaj vse na Ostrožnem pripravljajo, kaj vse bodo tam videli, drugod zopet teče pogovor o okrasitvi hiš in o udeležbi. Na vseh sestankih obljublajo, da se bodo tabora štajerskih partizanov na Ostrožnem udeležili v čim večjem številu. Pripravljalni odbori po vaseh in občinah imajo polne roke dela, povsod zbirajo podatke o udeležbi, o prodanih značkah, o prijavah borcev itd. V mestnem in okrajnem pripravljalnem odboru je živo, zbirajo in urejujejo sprejete podatke, najmanj enkrat na teden se sestanejo, da pregledajo storjeno delo in sestavijo načrt dela za naprej. Na okrajnem pripravljalnem odboru se najbolj pritožujejo, da ne sprejemajo tedenskih poročil. Jezijo se, ker mnogokrat ne morejo postreči s podatki nadležnim novinarjem, ki jih redno obiskujejo.

Zanimanje za partizanski tabor na Ostrožnem je povsod zelo veliko. Tudi pripravljalni odbori so izboljšali svoje delo, le ponekod še vedno mislijo, da je še dovolj časa, ker se še niso kdo ve kako resno lotili dela. Najbolj so se

šel na Ostrožno. Spominskih značk so v celjski okolici prodali že nad 20.000, posebno so se izkazali v občini Rogaska Slatina, kjer so že do sedaj prodali 1900 značk. Drugod pa s prodajo značk okrajni štab ni preveč zadovoljen.

Te dni izpolnjujejo po občinah prijavnice za udeležbo borcev na Ostrožnem. Okrajni štab mora zbrati čim prej podatke, koliko bivših borcev, internirancev in izseljencev ter otrok padlih partizanov se bo proslave udeležilo. Tudi o okrasitvi že marsikje sestavljajo načrte. Po večjih vaseh bodo postavili povsod slavaloke in mlaje ter vasi lepo okrasili. Občina Prebold je v ta namen naročila okoli 200 novih zastav. Potrebe po zastavah naj občinski pripravljalni odbori čim prej sporoče okrajnemu štabu, ki je že nabavil precej zastav raznih velikosti.

V Braslovčah so se pohvalili, da pripravljajo nekaj, česar nikjer ne bodo imeli. Po daljšem moledovanju so le zaupno povedali, da bodo v Dobrovljah, ob Partizanski cesti, ki jo sedaj grade, usekali v živo skalo oprsji narodnih herojev Dušana Kraigherja in Slavka Slandra. V Braslovčah pa bodo izobesili na vidnem mestu velik zemljevid, na katerem bodo prikazane vse borbe in akcije Savinjske čete na območju Dobrovelj.

Poglejmo še na kratko, kako napredujejo dela na Ostrožnem. Na prostoru, ki ima obliko prirodnega amfiteatra, je iz dneva v dan vedno bolj živahno. Buldožer že nekaj dni rije in ravna zemljo pred svečano tribuno in velikim odrom, ki ga tudi še vedno dograjujejo. V gozdovih, ki obdajajo taborni prostor, so že postavili okoli 150 paviljonov, 150 paviljonov pa bodo postavili v kratkem. V vsaki strani slavnostne ceste bo kakih 200 m dolga dovozna cesta, koder bodo prikorakali bivši borci štajerskih edinic. Ker so tla zelo rodovitna, bodo namesto gramozne podloge za dovozni cesti k tribuni uporabili hlodovino, katero bodo po končani slavnosti dvignili in tako ohranili zemljo čisto in sposobno za takojšnjo setev. Na Ostrožnem pridno kopljejo kanale za vodovodne cevi, na katere bodo priključili vodovodno omrežje na slavnostnem prostoru. Vode ne bo primanjkovalo nikjer, saj bo speljana do vsakega paviljona. Sicer pa bodo udeleženci v njih dobili vse od brezalkoholnih pijač, dobrih štajerskih vin do najboljših jedil. Cene ne bodo višje od normalnih tržnih cen. Stalnim delavcem prihajajo v popoldanskih urah na pomoč prostovoljci iz celjskih in okoliških delovnih kolektivov. Do sedaj je že napravljenih preko 5000 prostovoljnih delovnih ur, v štabu na Ostrožnem pa so izrazili željo, da bi se udeležilo dela čim več prostovoljcev.

Vse dovozne ceste in poti na Ostrožno bodo uredili, glavna cesta iz Celja do Ostrožnega pa bo kmalu asfaltirana. Sedaj urejujejo tudi gozdne poti, ter že napeljujejo vodovodno, električno in telefonsko omrežje.

Dela je povsod še dovolj in ni bojazni, da bi ga zmanjkalo. Zato naj terenski pripravljalni odbori in množične organizacije ter delovni kolektivi v Celju organizirajo in nudijo tudi pri teh delih čim večjo pomoč.

Od slavnostne tribune na Ostrožnem pa do glavne ceste grade prostovoljci 200 m dolgo leseno cesto. Namesto gramozu polagajo hlode ki jih bodo po končani slavnosti dvignili. Tako bo rodovitna zemlja nepoškodovana in sposobna za jesensko oranje.

Mesto slavalokov, mlajev in zastav

Mestni organizacijski odbor za pripravo na Ostrožnem skrbi poleg drugih nalog, ki jih ima, tudi za to, da bo Celje do proslave na Ostrožnem dobilo še lepši in svečanejši izgled. Poleg tega, da povsod v Celju hitijo z urejevanjem hiš in ulic, bodo v Celju postavili do proslave 42 slavalokov, 50 mlajev in okrog 400 drogov, na katerih bodo visele zastave. Okrasili bodo predvsem središče mesta ter vpadne ceste v mesto, kot je Mariborska, Ljubljanska in Teharska cesta ter cesta iz laške smeri in pa dohodni cesti na Ostrožno — Dečkovo cesto in Ipavčovo ulico.

Prav posebno lepo pa bodo okrasili Slandrov trg, Trg svobode, Trg V. kongresa, Titov trg, poslopje Mestnega in Okrajnega ljudskega odbora, zgradbo OSS in novo gledališče, prostor med Narodno banko in Železodvorom, križišče pri Putniku, Ljudskem magazinu

proslava na Ostrožnem. Papirnatih zastavic za krasitev stanovanj je dovolj v celjskih papirnicah ter si jih naj stanovalci pravočasno nabavijo. Tudi za zelenje in smrečje bo pravočasno poskrbljeno, saj bodo pravočasno pripeljali v Celje okoli 60 kamionov smrečja. Za prebivalce Lave, Dolgega polja in Nove vasi bo zelenje na dvorišču Mestnega ljudskega odbora, za potrebe središča mesta bo pripravljeno smrečje na dvorišču magistrata, pri Industrijski kovinarski šoli pa za potrebe Gaberja.

V središču mesta bodo izložbe lepo urejene. V njih bodo razstavljene slike iz NOB na štajerskem. Tudi ostale izložbe v stranskih ulicah in lokalih obrtnikov bodo morali biti svečano okrašeni. Saj ni res, da bi se izložbe obrtnikov ne dale lepo urediti. Kdor to misli, mu svetujemo, naj se obrne na Aranžerski klub v Celju, kjer mu bodo

19. SEPTEMBRA VSI NA OSTROŽNO!

in Volni, poslopje Doma OF, postajo in pošto.

Za okrasitev teh tako imenovanih markantnih točk v Celju bo skrbel mestni organizacijski odbor. Vse ostale hiše v mestu pa bodo okrasili stanovalski sveti oziroma stanovalci sami. Hišni sveti se bodo morali sestati čimprej, da se pomenijo o etnotni okrasitvi, saj ne smemo dovoliti, da bi krasil vsak po svojem okusu, kar bi zmanjšalo estetski videz mesta, ali pa bi se celo zgodilo, da bi ostala morda katera hiša neokrašena. Terenski odbori in množične organizacije bodo morale začeti čimprej z agitacijo za pravočasno in lepo okrasitev ulic in hiš. Ustanove in podjetja naj si pravočasno preskrbe zastave, če jih nimajo dovolj ali če so že obledle. Naročenih je okoli 300 zastav, ki jih bodo lahko nabavili tisti hišni lastniki, ki nimajo primernih zastav za tako slovesno priliko, kot bo

dalj navodila, kako se izložbe lahko lepo uredijo in okrasijo. Obrtna, gostinska in druga podjetja bodo morala poskrbeti za lepo notranjo ureditev lokalov, izložbe in zunanost pa preurediti in okrasiti, kot se za tako veliko slovesnost spodobi.

Komisija za estetski izgled mesta, ki si je te dni ogledala mesto, je ugotovila samo na Mariborski cesti 64 pomanjkljivosti, v središču mesta pa kljub ureditvi še vedno okoli 80 pomanjkljivosti v izložbah, napisih itd. Na Mariborski cesti še sedaj visi 12 nemških hišnih tablic. Zato ne bo odveč, če opozorimo Celjane, da naj hodijo po mestu z odprtimi očmi ter na vse pomanjkljivosti opozorijo terenski pripravljalni odbor ali Opleševalno društvo v Celju. Tako bomo vsi sodelovali in pomagali pri ureditvi in oplešavi mesta, ki bo sprejelo udeležence partizanskega tabora na Ostrožnem kar se da bolj svečano.

Ali že imate spominsko značko „Štajerska v borbi“?

PRIPRAVE ZA OSTROŽNO V CELJU SO V POLNEM TEKU

Priprave za velik tabor štajerskih partizanov na Ostrožnem so razgibale vse mesto. Po vseh terenih so se že sestali aktivni komunisti, ki so skupaj s pripravljalnimi odbori in množičnimi organizacijami pregledali dosedanje delo. Pogovorili so se tudi o dosedanjih napakah, ki so se pojavile na nekaterih terenih, ter o bodočem delu. Prišli so do zaključka, da so za uspešno in dobro delo potrebne konkretne zadolžitve za posamezna dela, kar bo najboljše jamstvo, da bodo priprave v redu in pravočasno izvršene.

Tudi agitacijo za čim večjo udeležbo na proslavi v Celju ne smemo podcenjevati in zanemarjati, saj ne sme biti Celjana, ki bi na tabor ne prišel. Glavno težje dela terenskih pripravljalnih odborov, vsaj v središču mesta, pa bo predvsem na okrasitvi hiš, ulic, dvorišč in vrtov. Zunanji izgled mesta bo napravil prvi vtis na udeležence tabora, zato so Celjani sklenili, da ga bodo kar se da najbolj uredili in okrasili. Povsod že sedaj razpravljajo o okrasitvi, na terenih je že čuti tekmovalni duh v prizadevanju, kdo bo lepše okrasil. Na Lavi bodo prebelili vse hiše, ki nimajo lepega izgleda, uredili poti, dvorišča in plotove ter zamenjali vse obledle in stare zastave s novimi. Prebivalci Ljubljanske ceste bodo uredili hišna dvorišča in vrtove, na Dolgem polju pa tudi že razmišljajo o pestrni ureditvi vrtov in dvorišč.

Priprave na splošno potekajo povsod v mestu dobro, razen v obrobni predel Celja, kakor n. pr. v Košnici, Tremarjih, Bregu, Polulah, Zagradu in Pečovniku, kjer so s pripravami nekoliko zakasneli. Spominskih značk so doslej prodali v Celju okoli 6500, kar je pa veliko pre malo za mesto, ki šteje nekaj čez 25.000 prebivalcev. Prodajo značk bo treba pospešiti, saj ne sme biti brez značke noben Celjan.

Okrajni pripravljalni odbor za proslavo »Štajerska v borbi« v Celju, ki ga vodi ljudski poslanec tov. Vinko Šumrada, se redno tedensko sestaja. Najodgovornejši tovariši v celjskem okraju spremljajo priprave na terenu ter sestavljajo načrte za bodoče delo...

tudi osvajalet skušal zbrisati z zemlje, so se naši rojaki v tujini prvi zavzeli in prisilili na pomoč, da očuvajo svoj narod, svoj dom. Pošljali so materialno pomoč, razlagali svetu NOP in stali novemu času z ramo ob rami. Za 152.230.000 din motornih vozil, sanitarnih potrebščin, živil, obleke in obutve so darovali. In ko je bila domovina osvobodjena, a je bilo potrebno obnoviti porušene domove, so zopet pomagali. V Torontu so ustanovili »Svet kanadskih Južnih Slovanov«, v New Yorku pa »Društvo za obnovo Jugoslavije«. Obe društvi sta dajali brezobrestna posojila za obnovo. Sklad pri »Svetu Južnih Slovanov« je znašal 1 milijon 760.000 dolarjev. Denarna pomoč sama pa je dosegla v letih 1945 do 1951 1.422.901.000 din.

In ko je prodiral glas o novi Jugoslaviji do nekaterih, se je kot blisk razširil med vse. Nekateri so pohiteli, da se vrnejo iz tujine, za vselej ali samo na obisk, drugi niso verjeli in so se prišli prepričati. Dosti jih je bilo na obisku, a ko so odhajali nazaj, so s solzami v očeh obljubili: »Vrnili se bomo, kmalu na svidenje!« In še in še prihajajo in domovina jih razprti rok sprejema.

Vendar ne morejo vsi nazaj. Zato se jih spominjamo v domovini. Izseljenska matica v Ljubljani je pričela izdajati revijo »Rodna gruda«, pa tudi druge liste naročajo v tujini. »Savinjski vestnik« berejo v Franciji, Nemčiji, ZDA in celo v Avstraliji. Toda sorodniki v domovini bi lahko naročili še več slovenskih časopisov za rojake v tujini, ki so željni domače besede in novic iz domovine.

Naročnina za liste ni mnogo večja, sorodnikom v tujini bi pa napravili veliko veselje.

Prvi izseljenski teden je z vsemi prireditvami in dejanji posvečen slovesnim izseljencem, rojakom, v dokaz, da domovina ne pozabi svojih otrok. Čeprav je sedaj med nami trdna vez, se vendar v tem tednu še bolj zavedamo, da ni sile, ki bi ločila plod od korenin.

PREBIVALSTVU MESTA CELJA, HIŠNIM LASTNIKOM IN UPRAVITELJEM!

Slavnostni dnevi velike proslave »Štajerska v borbi« so neposredno pred nami. Prepričani smo, da bo Celje pozdravilo več stotisočlavo množico, lepo, čisto in tako okrašeno, kakor do sedaj še ni bilo nikoli.

Pozivamo in vabimo vse prebivalce mesta Celja, da okna in zgradbe ob slavnostnih dneh kar najlepše okrase s cvetjem, zelenjem in zastavami.

Hišne upravitelje in lastnike pozivamo, da popravijo zgradbe in plotove, očistijo in uredijo dvorišča ter pota in nasade pred hišami. Prav tako naj poskrbe, da bodo v slavnostnih dneh na vseh zgradbah izobešene zastave, katere si naj pravočasno oskrbe, v kolikor jih še nimajo ali pa so stare zastave že obledle.

Naj bodo v slavnostnih dneh vse hiše kar najlepše okrašene. Dokažimo, da znamo ceniti velik pomen proslave »Štajerska v borbi«. Prepričani smo, da bodo Celjani to dokazali!

Predsednik Opleševalnega in turističnega društva:

Jenko Rado, l. r.

Predsednik Ljudskega odbora mestne občine:

Gradišnik Fedor, l. r

Pogled na svetu

Ob premirju v Indokini so se stisla razna mnenja, čigava je pri tem poglavitna zmaga: ali zmaga Zahoda ali Vzhoda. Nekaterim, ki jim Mendès-France ni simpatičen, se je zdelo, da je to zanj le prevelik uspeh in da bo zdaj še manj verjetnosti za ratifikacijo pogodb EOS. Tak je bil tudi odmev v Italiji. Kaj je na stvari, nas tu ne mika, bolj se nam zdi zanimivo dejstvo, kako je danes vse dogajanje na svetu med seboj prepleteno: Azija se veže z evropskimi zadevami, Evropa in njeni problemi pa učinkujejo na razvoj Azije. Tisti francoski intelektualci, pesniki — filozofi, ki se zbirajo okoli Jeana Paula Sartra (eksistencialisti) se radi nazivajo »nadstrankarji«, ker se vnamajo za nevtraln, praktično razoroženo in od politične zveze ZDA osvobodeno evropsko federacijo (nekako takšna naj bi bila, kakor Svica), toda ta naziv jim ne pritiče, ker istočasno ti pronesirani svobodomci v SZ gledajo edinega garanta za socialni napredek in mednarodni mir. Toda tudi to protislovno stališče sartristov dokazuje, kako so evropske zadeve prepletene z usodo in razvojem Azije.

Dejstvo je, da se bliža za Evropo in verjetno tudi za Ameriko čas, ko bo morala na tem ali onem azijskem področju reči: »Čas je, da gremo.« Od Levanta in Sueza do Amurja, Hoangha in Jangtse-Kiangsa se v azijskem svetu pred našimi očmi rušijo stare fevdalne in kolonialne vezi. Na Srednjem vzhodu, v Prednji Aziji se punta arabski svet in pri tem računa z velikimi trenji med vesilami, predvsem pa med ZDA in SZ. Sirija, Izrael, Jordanija, imena, ki nam skoraj nič ne predstavljajo, ker jih imamo v spominu iz svojih mladih let kot napol divje dežele, v katerih kolonialne sile nasejo svoje apetite, danes so od nacionalističnega zanosa, hoteč ustvariti neodvisne države v znamenju arabstva in muslimanstva. Nekdanje indijsko cesarstvo je svobodno, komaj še vezano na Britansko skupnost narodov. Iran ali Perzija se dobro zaveda, kako je treba z nafto mešetariti, da se v deželi ne počutita varna gospodarja ne kolos na severu, SZ, ne stari varuh iz anglosaškega sveta. Mosadek je izrabljaj prosovjetsko stranko Tudeh, da je spodbijal Angleže in Amerikane, Zahedi izrablja Amerikance zoper SZ. Kitajska, pri kateri smo se včasih učili o »rumeni nevarnosti«, je nastopila novo pot, na prvi videz docela pod sovjetskimi varstvom, s čimer pa se Amerika ne more sprijazniti.

V Zenevi je prišla posebno do izraza močnata vloga Indije. Posebni Nehrujev odposlanec, Krišna Menon, ima nedvomno velike zasluge za indokinski kompromis. Nehru vodi azijsko politiko, čeprav je komaj sedem let od tega, kar se je Indija osvobodila angleške kontrole. Ta azijska politika jo postavlja na čelo boja za osamosvojitve azijskih narodov. Od tod njen vodilni položaj v korejskem in indokinskem zapletu, od tod njeni napor, da se LR Kitajska sprejme v OZN, odtod njeni dobri odnosi s kitajsko vlado, ne glede na krizanje interesov v Tibetu. Zato Indija noče prevzeti v ameriški strategiji tisto mesto, ki ga ima Pakistan — vlogo letalonosilke contra SZ. Indija dobro ve, da bi to pomenilo zanj še večjo nevarnost vojne, zato ljubosumno brani svoj nevtralni položaj, vedoč, da se more postaviti na noge samo v miru, saj nima prave industrije in nič kaj pomembne vojske. Zato Indiji ne bi bilo prav nič všeč, če bi v Indokini ne prišlo do kompromisa, do demarkacijske črte, na kateri naj bi se spet ustanovilo ravnotežje sil. Na konferenci v Colombo se je pokazalo zelo razločno, da je Nehru zoper vsako ideologijo, ki ubira veter v jadra imperializma. Zato je obsojal — prvič javno — komunizem, s čimer je praktično meril na sovjetsko zunanjo politiko, istočasno pa je obsojal tudi antikomunistične struje, ki imajo podoben pohlep po svetovni nadvladi. To stališče je pametno in ga čista vsak razumen človek. Vsakomur svoje, na svoji zemlji svoj gospod! — Tudi Indonezija se trudi, da bi se do kraja osvobodila holandskega varstva, Indija pa odločno tudi trka na portugalske in francoske kolonije na svojem ozemlju (Goa, Podicherry). — Za evropske in ameriške politike so to več kot važni migljaji. Ob njih bi se bilo treba vedno ravnati po kitajskem pregovoru: »Bolje je prižgati še tako majčkeno luč kakor pa preklinjati temo.

T. O.

Odpadni SVINEC kupimo vsako količino po najvišji ceni.
Odpadpromet Laško

POPRAVEK

V zadnji številki našega lista smo v poročilu s seje sveta za gospodarstvo okraja Celje napisali, da Tovarna Etol v Celju participira z 80% ustvarjenega dobička, okraj pa z 20%. Pravilno je ravno nasprotno: Tovarna Etol z 20%, okraj pa z 80%. Tovarna je pa zaprosila okrajni gospodarski svet, da ji za drugo polletje odstopi 80% delež na dobičku zaradi gradnje novega objekta.

Veličastna proslava petletnice dela AD Kladivarja

Proslava 5-letnice dela prvega samostojnega atletskega društva v naši državi — celjskega Kladivarja — je za nami. Če so še sploh obstojale nejasnosti o vlogi in ugledu tega športnega kolektiva v Celju in v vsej državi, potem je ravno slavnostna proslava, v nedeljo, dne 15. avgusta dopoldne v prenovljeni dvorani društvenega doma, pokazala, kaj pomeni AD Kladivar do-

delo izročil društvu še 100.000 dinarjev. Zveza športov Slovenije je z diplomom izrekla priznanje še dvema športnima delavcema, in to **Fedorju Gradišniku** ter **Karlu Jugu**. Med govorniki sta bila toplo sprejeta še major **Artur Takač**, kot zastopnik Partizana iz Beograda ter **Petrovič**, kot zastopnik beogradske Crvene zvezde. V tem, ko je tov. Takač izročil spominski pokal, je

v imenu Dinama iz Zagreba ter tov. **Fišer** v imenu športnega kolektiva mariborskih Železničarjev. Priznanje društvu pa je med ostalimi izreklo še domače **Olepešvalno** in turistično društvo, ki ga je nagradilo s sliko Celja ter 20.000 dinarji.

Med dvajsetimi govorniki, ki so čestitali kolektivu AD Kladivarja je bil tudi tov. **Riko Jerman**, predsednik OLO Celje, podpolkovnik JLA tov. **Vid Jerič**, zastopnik Atletske zveze Hrvatske dr. **Miloš**, zastopnik občinskega ljudskega odbora **Ivan Uranjek**, član tatarskih množičnih organizacij itd. Lepo plaketo pa je društvu izročil tudi član AK Varaždin tov. **Grims**.

Vsem tem in ostalim pozdravom in željam za uspešno delo AD Kladivarja, ki so jih mnogi poslali tudi pismeno, se je pridružil proti koncu slavnosti še moški Komorni zbor. Po svojem predsedniku tov. **Jerebu** je čestital atletom za dosežene uspehe. Na koncu pa je zbor zapel še štiri pesmi. V tem delu proslave je član celjskega Mestnega gledališča **Branko Gombač** recital pesem, posvečeno obletnici AD Kladivarja.

Atletsko društvo Kladivar pa je z imenovanjem častnih članov ter predajo plaketa zaslužnim atletskim delavcem ter tekmovalcem tudi izkazalo pozornost in priznanje. Tako so med drugimi prvi častni člani društva postali član zveznega izvršnega sveta **Franc Leskošek-Luka**, nadalje predsednik Zveze Partizan Slovenije **Zoran Polič**, **Rastko Poljšak**, prof. **Mirko Močan**, **Stanko Periot**, **Leopold Krese** ter kolektiv **Kovinsko podjetje, Metka**, nadalje **Okrajni sindikalni svet, I. gimnazija** ter **terenski odbor SZDL Dolgo polje**. Plakete zasluge za AD Kladivar pa je prejelo 45 posameznikov.

Izjava državnega sekretarja za gospodarstvo

Kruha nam ne bo primanjkovalo

NAVZLIC SLABEMU PRIDELKU BELIH ŽIT MOTENJ V PRESKRBI NE BO — ONEMOGOČITI JE TREBA ŠPEKULANTE, KI HOČEJO NA RAČUN SLABE LETINE MASTNO ZASLUŽITI — ZADOSTNE KOLIČINE PŠENICE BO ZAGOTOVIL UVOZ — O VZROKIH PODRAŽITVE KRUHA

Državni tajnik za narodno gospodarstvo **FLRJ Hasan Brkić** je pred dnevi odgovoril novinarjem na nekaj vprašanj v zvezi z letošnjim donosom žita in vprašanjem preskrbe prebivalstva, z živili v gospodarskem letu 1954-55. Objavljamo odgovore na zastavljena vprašanja.

Državni sekretar **Hasan Brkić** je povedal, da je letošnji pridelek belih žitaric znatno pod normalo. Sprito slabih pogojev med jesensko setvijo so bile z belimi žitaricami zasejane površine letos manjše kot lani. Razvoj posevkov je po setvi oviral neugodno vreme. Pomladanske poplave in vlaga so škodljivo vplivale na razvoj posevkov, ki se je po mnenju strokovnjakov zapoznel za 30 do 40 dni. Vendar je bi-

la žetev samo 10 do 15 dni kasneje kot druga leta. Posledica vsega tega je razmeroma pičel pridelek in dokaj slaba kakovost zrnja. Nedavno ocenjevanje je pokazalo, da skupen donos rži in pšenice ne bo večji od 1.800.000 ton.

Nato je tov. **Brkić** navedel nekaj podatkov za jasnejšo sliko o letošnjem pridelku belih žitaric. Povprečen pridelek pšenice in rži je bil v razdobju od 1947 do 1953 do 2.440.000 ton. Leta 1952, ko nas je hudo prizadela suša, smo pridelali 1.900.000 ton pšenice in rži, kar pomeni, da je pridelek pšenice in rži letos manjši kakor je bil l. 1952. Razen tega je slabša letos tudi kakovost zrnja. Hektolitrška teža pšenice, ki je normalno od 76 do 80 kg, se letos giblje v glavnem med 65 in 75 kg.

Nezadovoljiv donos pšenice in rži se bo vsekakor negativno zrcalil v našem gospodarstvu, ki je razen tega utrpelo tudi veliko škodo od poplav in drugih elementarnih nezd, ki so povzročile skupno nad 25 milijard din škodo. Potrebni bodo izredni napor, da bomo v našem gospodarstvu zagotovili prehrano prebivalstva, kakor tudi, da bomo kar najbolj uspešno odstranili težave, s katerimi moramo računati v bližnji jesenski setvi. To nas sili že sedaj k ukrepom, ki bodo težili za tem, da bi težave, povzročene zaradi letošnje slabe letine pšenice in rži, čimbolje premagali. Niti za hip ne smemo podcenjevati naporov, je poudaril tov. **Brkić**, ki so potrebni, prav tako pa bi bilo odveč preveč pesimistično presojanje težav in predvidevanje večjega poslabšanja prehrane prebivalstva.

Hujših motenj v prehrani prebivalstva ne bo ne leto, ker bomo z uvozom zagotovili najnujnejše količine pšenice, temveč tudi zato, ker ostali pridelki kažejo dobro. Pri krompirju bo pridelek po dosedanjih ugotovitvah nad normalo, dobro je obradil tudi fižol, pričakovati pa je tudi dobro letino

sladkorne pese in sončnic. Pridelek korne bo blizu povprečju.

UVOZ BOMO MORALI POVEČATI

Po izjavi državnega sekretarja **Brkića** bomo morali zaradi slabega pridelka žitaric uvoz letos povečati. Za preskrbo prebivalstva in za nujne zaloge je bil predviden v gospodarskem letu 1953-54 uvoz 85.000 vagonov, od česar je bilo do 1. julija letos uvoženih okrog 57.000 vagonov živil. Za gospodarsko leto 1954-55 je bil v pričakovanju normalne letine predviden uvoz 74.000 vagonov, vendar bo treba predvideni uvoz povečati in ga približati uvozu v letu suše 1952. Tako velik uvoz bo pomenil v naši bilanci nenavaden visoko postavko. Za uvoženo pšenico bomo morali dati nad 85 milijonov dolarjev, se pravi skoraj tretjino vrednosti našega celotnega letošnjega izvoza. To zgovorno priča o izrednih naporih, ki jih bo moralo gospodarstvo napraviti, da bo zagotovilo normalno preskrbo prebivalstva s kruhom.

VZROKI PODRAŽITVE KRUHA

Na vprašanje, ali je bil letošnji pridelek edini vzrok za zvišanje cene kruha in moka, je tov. **Brkić** odgovoril, da je Zvezni izvršni svet določil 24 din kot najvišjo ceno za uvoženo pšenico na veliko, za domačo pa 26,60 din za kilogram, kar pomeni, da so se cene na veliko v primerjavi s prejšnjim gospodarskim letom zvišale povprečno za 4 dinarje. Prav tako je bila zvišana odkupna cena pri predelovalcih. Lani je bila cena pšenice pri kontrahiranju 23 dinarjev, v prostem prometu pa se je gibala od 18 do 20 din. Letos so se zvišale cene pri kontrahiranju na 24 dinarjev. Na cene vpliva tudi to, da je bilo treba zagotoviti normalno delo mlinске industrije in pekarn.

V novem sistemu prometa z žitom je predvideno, da bodo ljudski odbori vplivali na cene kruha na drobno. Letos bomo imeli še bolj različne cene kruha v posameznih krajih, kar bo odvisno od njihove oddaljenosti od preskrbovalnih središč. Prav tako bodo vplivale na cene razlike stroškov v maloprodaji in pri peki kruha. Raven cen kruha na drobno bo v določeni meri odvisna od poslovanja trgovskega podjetja, ki preskrbuje posamezne kraje in mesta z moko in žitom, kakor tudi od proizvodnih stroškov pri prodaji kruha. Okrajni in mestni ljudski odbori so pooblaščenj določiti maksimalne stroške za peko kruha, da bi hkrati z maksimiranimi cenami na veliko vplivali na ustrezno raven cen kruha na drobno. Če ljudski odbori te naloge ne bodo izpolnjevali pravilno, bo to vplivalo na podražitev kruha v prodaji na drobno.

Cene nekaterih vrst kruha so se v posameznih krajih neupravičeno povišale. Razlog za to tiči v pretiranih stroških za peko in prodajo kruha na malo. Zato morajo ljudski odbori v teh krajih veliko bolj vsestransko proučiti omenjene stroške ter storiti ustrezne ukrepe, da bi zagotovili gospodarsko najbolj upravičeno raven cen moka in kruha. Ti ukrepi so zlasti potrebni v prometu z žitom in moko in jih je mogoče izvesti zlasti z izločanjem nepotrebnih posrednikov.

Na svečani seji ob priliki petletnice društva AD Kladivarja tov. Karel Jug čestita in izroča v znak priznanja plaketo predsedniku društva tov. Fedorju Gradišniku.

ma in kakšno je njegovo mesto v državi.

Ni naključje, da so se proslave udeležili zastopniki občinske in okrajne ljudske oblasti, da so sem dospeli člani celjskih delovnih kolektivov, množičnih organizacij itd. Presenetljiva pa je bila tudi udeležba zastopnikov atletskega kolektiva iz vse države ter funkcionarjev slovenske, hrvatske ter državne atletske zveze.

Lepo okrašena dvorana, s sliko pokrovitelja slavnosti in člana zveznega izvršnega sveta **Franc Leskoška-Luke** ter kipom maršala **Tita**, je dala slavnostnemu razpoloženju še svoje obelje.

Veličastno proslavo je začel najstarejši aktivni atlet in bivši balkanski prvak **Valter Stajner**. Po uvodni formalnosti pa je o razvoju celjske atletike in o delu AD Kladivarja govoril njegov predsednik **Fedor Gradišnik**.

Nadaljnji potek slavnosti je dal privediti takšen pečat razpoloženja, ki bo udeležencem ostal v nepozabnem in nepopisnem spominu. Po govoru tov. **Gradišnika** je celjskim atletom in njihovemu predsedniku **Fedorju Gradišniku** čestitalo kar dvajset predstavnikov oblasti, organizacij, delovnih kolektivov itd. To so bile iskrene čestitke za opravljeno delo in živa spodbuda za nadaljnji uspeh. Prvi je sekretar Atletske zveze Jugoslavije **Milan Tavčar** čestital atletom ter jim izročil najvišje priznanje — prehodni pokal kot ekipnemu prvaku države v atletiki. Predsednik Zveze športov Slovenije **Leopold Krese** pa je poleg diplome za uspešno

Zanimanje za proslavo na Ostrožnem iz dneva v dan raste

V Slov. Konjicah in okolici priprave zelo dobro potekajo

Za proslavo na Ostrožnem vlada po vaseh v okolici **Slovenskih Konjic**, **Zreč** in **Loč** čedalje večje zanimanje. V mestu samem, pa tudi po vaseh, v sindikalnih podružnicah in društvih skoraj ni sestanka, na katerem ne bi govorili o tem tako važnem dogodku. Sektorski štab, ki vodi delo za vse tri občine zgornje Dravinske doline, še bolj pa občinski štabi, so v zadnjem času precej poživeli svoje delo. V vasi **Tepanje** so n. pr. na polletnem občnem zboru KZ, ki se ga je udeležilo nad 90% vseh članov, med drugim omenili tudi, da se bo iz vasi udeležilo proslave okoli 150 ljudi. Ker leži ta vas na meji konjske občine in celjskega okraja v smeri proti Mariboru, bodo postavili tudi večji slavalok takoj pri vhodu v vas. Se z boljšo udeležbo računajo v **Spitalčju**, kjer računajo na okoli 200 ljudi. Da bodo to tudi znali držati, nam je dokaz njihova udeležba na zboru v Dolenjskih Toplicah in lani na Okroglici. Sama vas pa je nedvomno še dobro v spominu marsikateremu borcu iz edinic XIV. divizije, ki so bile na Konjski gori, tu v bližini pa je padel in je pokopan slavni komandant 13. brigade tov. **Milenko**. Prav tako je veliko zanimanje tudi v vaseh na **Pohorju** in v okolici **Loč**. Iz pohorskih vasi, kjer skoraj ni bilo hiše, v kateri se ne bi zadrževali borci in aktivisti NOB, bo udeležba prav dobra.

Tako kot po vaseh so tudi v sindikalnih podružnicah priprave vedno širše. Veliko delavcev je namreč še, ki niso videli osebnosti tov. **Tita**. Ti po pravici pravijo, da imajo sedaj najboljšo priliko, ki jo je na vsak način treba izkoristiti. »Če pride v naš okraj sam maršal **Tito**, potem moramo mi biti vsi tu dan na Ostrožnem«, tako govorijo danes v podjetjih. Kolesarji go bodo mahinili kar s kolesi, saj razdalja 25 km v eno smer res ni prehuda. »To je najbolj sigurno prevozno sredstvo, nisi vezan na noben avto, ki naj ostane na razpolago za stare ljudi,« tako menijo kole-

sarji. Seveda imajo tudi popolnoma prav, saj bo na ta način lahko odšlo na proslavo par sto ljudi, toliko je namreč koles na tem področju. Razen tega pa sami konjski kamioni itak ne bi zmogli prepeljati več kot okoli 800 ljudi (tu so všteti tudi kamioni od GAP iz Maribora). Tudi v **Ločah** in **Zrečah** jih najbolj skrbi prevoz. Dejstvo je, da imajo ti kraji zvezo z vlakom, ki pa bo po dosedanjih računih moral napraviti še posebno vožnjo do **Poljčan**. Nankrat lahko vzame kvečjemu okoli 300 ljudi, kar pa je za celotno področje, ki računa na okoli 3000 udeležencev, prav malenkostno. Zato bodo morala vsa prevozna sredstva iz teh krajev za te dni voziti v prvi vrsti udeležence iz te okolice

L. V.

80 let gasilstva v Šentjurju

V nedeljo, 22. avgusta bo v Šentjurju veliko gasilsko slavoje. Šentjurska gasilska četa bo praznovala osemdesetletnico svojega obstoja. Ob tej priliki bo v soboto slavnostna seja in koncert godbe na pihala, v nedeljo pa bo zborovanje z razvitjem društvenega prapora in gasilski nastop.

Šentjursko gasilsko društvo pa ni samo eno najstarejših društev v republiki, ampak tudi eno najbolj agilnih, za kar gre največja zasluga tovarišu **Feliks Smoli**, predsedniku društva in članu okrajne gasilske zveze. Ob priliki proslave osemdesetletnice bo tudi proslava dograditve dodatnega gasilskega poslopja, v katerem bo manjša dvorana za prireditve in enodružinsko stanovanje za hišnika.

Ze pred sto leti so v Šentjurju mislili na ustanovitev gasilskega društva, glavni pobudnik je bil takratni trgovec **Franc Kartin**, ki v svojem dnevniku

piše o pripravah za ustanovitev požarne obrambe. Do ustanovitve je prišlo leta 1874. Prvi predsednik društva je bil usnar **Alojz Kavli**. Po letu 1900 so v društvu uvedli slovenski uradni jezik, takrat so zgradili tudi gasilski dom v gornjem trgu. Po prvi vojni se je gasilstvo zelo razširilo, društvo je zgradilo nov dom in nabavilo avtomobil. Vendar se je v društvem življenju močno odražal vpliv klerikalizma. Po zadnji vojni je prevzel poveljstvo **Feliks Smola**, stari, predvojni predsednik je padel kot talec. Tudi prva leta po vojni je društvo politično slabo delalo. Leta 1951 pa pomeni dokončen preobrat, zmagala je napredna skupina in tako je danes gasilsko društvo v Šentjurju ne samo zelo popularno, ampak tudi zelo agilno. Je to prvo društvo v republiki, ki je imelo ženski odsek.

Štajerska v borbi

Razvoj kurirskih zvez na Štajerskem

(Nadaljevanje)

Nove kurirske stanice na Štajerskem

Preko stanic TV-3 in 29 je šlo do konca vojne nad 11000 novo mobiliziranih. Ta številka predstavlja ogromen napor kurirjev in brodarjev na Savi, saj so pehali včasih desetkrat v eni noči čez reko. Skoraj istočasno kot TV-3 in 29 je bila ustanovljena stanica 21, tudi z namenom, da prevaža novo mobilizirane na Dolenjsko. Za temi stanicami je šlo hitro dalje. Poleti leta 1943 je tovariš Godler-Blisk organiziral stanico 22 na Dobrovljah, 26 pri Lenartu pod Cemšeniško planino, 24 pri Zabukovci, 25 na levem bregu Savinje pri Rimskih Toplicah, 27 pri Lesičnem pod Bohorjem in 28 v okolici Pišec na Bizeljskem. Tov. Ribič Henrik-Muk pravi, da so Godlerju pomagali pri organizaciji tudi drugi tovariši, med njimi menda tov. Ivan Mogu-Marko.

Te stanice niso bile docela nove. Obnovile in ustale so dotlej nestalne kurirske zveze. Med stanicama 24 in 25 je kmalu nastala stanica 6, katero je okupator v jeseni 1944 popolnoma uničil. Zaradi izdajstva je padlo vseh šest tovarišev, ki so bili na stanici. Stanica 22 na Dobrovljah je že leta 1942 vzdrževala zveze s Pohorjem (Mirko Letonja), z Moravčami (Pavle in Borut), s Koroško (Ivan Mogu-Marko) in Kozjanskim (Ludvik Zupanc), vendar te zveze niso bile ustaljene in je ne moremo šteti kot organizirano TV stanico 22.

Avgrusta 1943 je prišel v partizane tov. Senica Maks-Božo in takoj postal kurir Savinjskega bataljona. Meseca novembra je bil prestavljen na stanico 23 nad Rečico v Savinjski dolini ter je vzdrževal zvezo s Koroško. Prvotno je imela stanica zvezo s stanico TV-22, spomladi 1944 pa je že imela zvezo v pet smeri.

Za prehod XIV. divizije čez Savo z Dolenjske na Štajersko, maja 1943, so Nemci zvedeli in so prehod dobesedno zaprli. Takratna kurirja na dolenjski strani, tov. Edvard Golc-Svigelj in Menart Maks-Karo, sta morala pobrati mine in porozati žične zapreke na precej širokem pasu, da bi prehod divizije kljub vsemu omogočili.

Okupator je čutil porast NOG na Štajerskem, zato je hotel na vsak način preprečiti zveze z Dolenjsko. V Senožetih pod Miklavžem je v šoli nastanil štirideset orožnikov, ki so morali poleg tedanjih stalnih patrol, kontrolirati Savo. Vendar niso imeli večjega uspeha. Prisilili so kurirje, da so prihajali čez Savo izključno ponoči, nekajkrat so našli tudi brodove za prevoz čez Savo in jih uničili, kar pa ni oviralo kurirjev, ker so si sproti delali nove čolne. V vrste NOV pa se je javljalo vedno več prostovoljcev in ker ni bilo dovolj čolnov na razpolago, so morali dštkrat tudi pozimi bresti vodo v mrdzu — 20° C.

Centralna stanica 29 je imela tudi kolportažo slovenske literature za vso Štajersko. Po tej kurirski zvezi so prenesli na Štajersko tudi prvo protitankovsko puško.

Poleg vseh teh stanic je še bilo dosti drugih, ki so spadale v I. moravsko linijo. Aprila 1944 je bila ustanovljena še stanica 5, ki je imela zvezo na področju Lica—Razgor, med železniškima postajama Loka pri Zidanem mostu in Breg čez Savo, mimo vasi Vrhovo proti takratni italijanski meji na Dolenjsko.

Zveza čez Savinjo na Kozjansko je bila v redu, dokler ni sovražnik odkril, kolikoga pomena je za kurirje leseni most pri Rimskih Toplicah. Čeprav so pobrali mostnice in napravili žične ovire ter okrepili straže, so kurirji še vedno prihajali čez most. Izkazalo se je, da je potrebna zveza iz stanice 27 preko Šmarja in Boča na Makole preko Ptujске gore v Ptuj in dalje v Prekmurje. Poleti leta 1944 sta šla komandir področja, tov. Stane Cuzner in inštruktor Ivan Mogu na teren, da formirata stanice in komande novoustanovljene IV. ptujске linije.

O IV. ptujски liniji pripoveduje komandant Ivan Mlakar takole:

Stanica 30-S je bila nad Novo Cerkvijo (pri Smartnem); imena hriba se ne spominjam več. Imela je zvezo s stanicama 33-S in 34-S in naprej na Koroško. Delo je bilo odgovorno, ker je po liniji prehajala strogo zaupna pošta. Leta 1944 je prišel na stanico iz Slov. Goric izdajalec Romih iz Trbovelj. Naslednje jutro je odšel v Celje, od ko-

der je pripeljal zvečer bataljon SS vojakov z izgovorom, da je to bataljon UDV. Ko je komandir odprl vrata hiše, v kateri je bila stanica, je stal pred njim SS-ovec z brzostrelko in zavpil: »Hände hoch!« V borbi so padli komandir in dva tovariša, ostali so se prebili. Nemci so se umaknili in od-

Partizani relejne stanice 7 S na Tolstem vrhu nad Slov. Konjicami.

peljali s seboj tudi Romiha, ki so ga kasneje ustrelili. Stanica pa je nadaljevala z odgovornim delom z zavestjo, da se bori za srečnejše in svobodno življenje.

Stanica 33-S s tov. komandirjem Zdravkom je bila nad Stranicami. Imela je zvezo s stanicama 7-S. Čeprav tu ni bilo izdajalcev, je bilo delo težko, ker je bila cesta iz Konjic v Celje zelo zastražena. Stanica 7-S je bila na Tolstem vrhu nad Konjicami, njen komandir je bil tov. Maks. Imela je zvezo s stanicama 33-S in 2-S. Poleg svojega dela je izvedla tudi nekaj drugih akcij. Nemško patrolo, ki je prišla na Tolsti vrh, so obkolili, zaplenili orožje, ujetnike pa poslali v brigado. Ko so izvedeli, da se nameravajo Nemci naseliti v šoli v Spitaliču, da bi zaprli celoto Spitalič—Konjiška vas, so šolo zažgali in Nemci so se morali vrniti v Konjice. V kraju je bil en sam hitlerjanec. Večkrat smo ga prepričevali o pomenu NOB, a nič ni pomagalo. Šele potem, ko sem šel sam k njemu in je

moral podpisati pogodbo, da ga ljudstvo obsodi na smrt, če se ne popravi, je pričel sodelovati z NOB.

Stanica 2 S je bila na Sladki gori. Imela je zvezo s stanicami 7 S, 4 S in 2a S. Komandir je bil tov. Zmago. Zaradi njegove hrabrosti se je stanica dobro držala na izredno težkem položaju. Mimo je držala cesta in železnica, kurirji so morali prečkati cesto Rogaska Slatina—Poljčane in hoditi pod Bočem le 50 metrov nad sovražnikovo postojanko. S komandirjem te postojanke sem se nato pogajal in vsa postojanka se je predala.

Stanica 4 S je bila na Boču. Komandir je bil tov. Milan. Zvezo je imela s stanicama 2 S in 8 S. Poleg ostalega je zavzela žandarmerijsko postajo v Makolah in je na terenu politično delala. Leta 1944 je bila izdana. Padli so 4 kurirji in komisar linije tov. Branko iz Ljubljane. Stanica 8 S je bila na Boljenku z zvezo na 4 S in 8a S. Komandir je bil tov. Boris. Imela je težak teren in je morala prenašati pošto po Dravskem polju do stanice 8a S. Ta stanica je imela najslabši položaj. Poleg zveze na 8 S je imela zvezo še s stanicama 14 S, ki je bila onstran Drave blizu Sv. Tomaža. Preko Drave so prenašali pošto, ki jo je do sem spravila stanica 8a S, kurirji stanice 14 S.

To so bile TV stanice, ki so spadale v IV. ptujsko linijo, III. rejejnega sektorja. Po liniji stanic ni prehajala samo pošta, ampak so šli preko njih tudi razni vojaški funkcionarji ter politični aktivisti.

(Dalje prihodnjič)

ŠOLSKE KNJIGE

zvezke in vse ostale šolske potrebščine nabavite pravočasno pri

MLADINSKI KNJIGE

Celje * Stanetova ulica

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»GRADITELJ« * CELJE

Dečkova cesta 10 a

sprejme takoj 20 zidarskih vajencev. Pogoji: Z uspehom dovršenih 6 razredov osnovne šole ali 2 razreda gimnazije.

INDUSTRIJSKO STEKLARSKA ŠOLA V ROGAŠKI SLATINI

POTREBUJE 2 UČITELJA ZA SPLOŠNE PREDMETE IN ZA VZGOJO GOJENCEV V INTERNATU

Prednost ima učitelj — risar in učitelj, ki bi lahko delal kulturno prosvetno v internatu (glasba, fizikultura).

Plača po prevečbi, dodatna plača pa po dogovoru.

Prošnjo z opisom dosedanjih služb, dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom je treba poslati na Industrijsko steklarsko šolo Rogaska Slatina do 31. avgusta 1954. Nastop 15. septembra 1954.

BOHOR ŽARI...

Prvi komandant Kozjanskega odreda, Jerin Marijan, pripoveduje...

Na obronkih bohorskih gozdov je vzcvetel prvi teloh. Narava se je jela prebujati, tu in tam so se pokazali prvi zeleni listi v bukovem vejevju. V Plešivcu, najvišjem gorskem zaselku Bohorja, so zacingljali zvončki, staje so se odpirale in drobne ovčice so se razkropile po pobočju. Povsod je dihal pomlad, vendar pravega pomladnega razpoloženja v tem letu ni bilo. V dušah bohorskih prebivalcev je vladal nemir, ki si ga lahko čital na njihovih obrazih. Povsod se je že govorilo o bližajoči se vojni vihri in te vesti so jele vznemirjati tudi mirne bohorske prebivalce. Čeprav je bilo njihovo življenje težko, polno krute borbe za boren kruhek, so vendar čutili, da se bliža nekaj strašnega...

Njihove zle slutnje so se še prezgodaj uresničile. Pri tej hiši se je poslavljalo od doma mlad gospodar od obokane mlade žene in dveh kodrastih glav, pri oni je s solzo v očeh še enkrat s pogledom objel svojo domačijo mlad bohorski fant, ki je v hiši pustil le stare, onemogle moči.

Mnogi od njih niso prispeli niti do svojih vojaških enot, ko je fašistična vojaška mašina že preplavila Slovenijo. Nezažrto so prodirale nemške vojaške enote vse globlje in še preden smo se

dobro zavedli, je bil že strt odpor stare jugoslovanske vojske. Kot brodolomci so se vračali bohorski možje in fantje na svoje domove ter pripovedovali svojim najbližjim o doživljenjskih poslednjih dneh. Njihova notranjost je bila razdvojena, čutili so se ogoljufane, nemir v njihovih dušah je trajal dalje. Povratek na svoje domove jih ni potolažil. Slutili so težko prihodnost.

Po dolinah so povsod zaplapolale kljukaste zastave, Pruski Frici so na vsa usta oznanjali visoko nemško kulturo ter jo s svojimi dejanji vse očitneje izkazovali. Čutili so se gospodarje na naši zemlji, bili so prepričani, da jih ne more nobena sila več pregnati iz naših mest in vasi. Da bi se povsod zavarovali, so že v prvih mesecih fašistične vladavine pri nas začeli izseljevati slovensko inteligenco in utrjevati svoje meje celo proti Italiji in od njih ustvarjeni NDH. Slovenski izobraženci so morali iskati zavetja pri Srbih in Hrvatih, prebivalstvo obmejne pasu ob Sotli in Savi pa so izselili v šlezjska taborišča, kjer so jih uporabili kot delovno silo za nemško vojno industrijo. S temi prvimi ukrepi so si hoteli zagotoviti mir v lepi štajerski, koroški in gorenjski deželi.

Kmalu za tem pa so lahko ugotovili,

Ivanka Uranjekova prva talka na Štajerskem

Dne 17. maja 1941 je izšla Uiberreitherjeva uredba o prepovedi posesti orožja, municije in razstreliva. Po tej uredbi je bilo 30. julija 1941 obsojenih in ustreljenih deset prvih žrtev fašizma na Štajerskem v gozdu Dobravi pri Brežicah ob Savi.

Med temi prvimi žrtvami je padla kurirka Pokrajinskega komiteja za Štajersko učiteljica Uranjek Ivanka iz Griž v Savinjski dolini in devet aktivistov iz Brežic, med njimi tudi Rado Kaplan, brivec, prvi organizator odpora v Brežicah.

Ivanka Uranjekova, ki je padla kot prva žrtev, je bila rojena 7. aprila leta 1921 v Grižah v Savinjski dolini v rudarski družini, ki je štela osem otrok. Že kot gimnazijka v Celju se je priključila progresivnemu gibanju. — V SKOJ je delovala že od leta 1938. Bila je tudi članica igralske družine Vzajemnost. Istega leta je prisostvovala mladinski konferenci v Velenju in Oljki. V gimnaziji v Celju je bila povezana s Karlom Destovnikom - Kajuhom, Blažem Rikom-Bibo, Vrabčičem Janikom, Finžgarjem Dušanom in drugimi. V šoli so jih začeli zasledovati in vohuniti za njimi. Bili so čezdani, pri vseh so bile stroge preiskave. Doma na podstrešju so našli skrito komunistično literaturo. Naslednji dan so jo policisti kar iz razreda odpeljali v celjske zapore, kjer je bila zaprta tri tedne. Po prošnjah je bila končno pripuščena k maturi. Ker doma niso imeli sredstev,

da bi šla na univerzo, želela je postati rudarski inženir, je odšla v učiteljski tečaj v Maribor.

27. julija, ko je bila zadnjič v Mariboru, je imela sestanek s sekretarjem Pokrajinskega komiteja Slavkom Šlandrom in inž. Iršičem. Po naročilu Pokrajinskega komiteja je odšla s propagandnim materialom v Krško, da ga odda prvemu organizatorju v Krškem Radu Kaplanu.

28. julija je prišla v Krško. V brivnici jo je izdal neki brivski pomočnik. Takoj je bila alarmirana vsa krška policija in sosednje stanice. Po kratki preiskavi so našli skrite aktiviste Kaplanove, Preskarjeve, Kastelčeve in Ivanko. Vse so videnjene gnali po krških ulicah na sodišče. Zasliševali so jih nepretrgano vse popoldne in vso noč. V noči se je pripeljal sam Uiberreither iz Grada. Dne 30. julija ob pol štirih zjutraj so vse deset naložili na tovorni avto. K njim so na avto zmetali še lopate in rovnice, da so si sami morali skopati grob. Odpeljali so jih v Dobravo pri Brežicah, kjer so jih ustrelili. Grob so nato skrbno zakrili, da ni bilo sledu.

V gozdčku se je v tem času mudil neki logar, ki je videl priprave za usmrtnice in čul streljanje. Po odhodu krvnikov se je priplazil do groba in ga zasadi s smrečicami.

Ko je napačila svoboda, je logar pokazal Kaplanovim staršem grob prvih štajerskih žrtev v borbi za svobodo.

Planina je dvignila prapor svobode

Dne 17. avgusta 1944 je padla utrjena nemška postojanka v gradu Planini, ki jo je branilo nad dve sto nemških vojakov in policistov. Kozjanski partizani so izbojevali veliko zmago, na Planini je prvič zaplapolala zastava svobode. Izvolili so prvič v zgodovini svobodno svoj narodnoosvobodilni odbor. Deset let je minilo sedaj, deset let, a spomin je ostal živ na dni, ko se je celo v šole vrnila slovenska beseda. In na nedeljski proslavi, ko so slavili 10-letnico osvoboditve Planine, so videli, da ni bilo zaman trpljenje, da je bilo vredno stisniti zobe, žrtvovati domove in ljudi za vse, kar je danes.

Na slavnostni seji občinskega odbora so bili poleg odbornikov tudi dr. Jože Brilej, stalni predstavnik Jugoslavije pri Organizaciji združenih narodov, ki je te dni s soprogo na dopustu v svoji rojstni vasi Dobje, Franc Simonič, sekretar Okrajnega komiteja ZKS Celje, ljudski poslanec Mica Marinko-Šlandrova, ljudski poslanec Helena Borovšakova in drugi. Na seji so sprejeli za častne občane občine Planina tovariša Sergeja Kraigherja, enega prvih voditeljev kozjanskih partizanov, Petra Baloha in Ivana Luskarja, oba stara

kozjanska borca. Na seji so sprejeli sklep občinskega odbora, da bo 17. avgust občinski praznik, saj je to dan, ki ga ne bodo prebivalci Planine tako hitro pozabili, ker predstavlja pomemben zgodovinski dogodek.

Pred spomenikom padlih žrtev — 117 jih je bilo — je bila žalna svečanost. Mešani pevski zbor iz Sevnice je zapel, godbi na pihala pa sta zaigrali nekaj pesmi. Pionirji so nastopili z recitacijami in marsikomu se je utrla solza ob spominih in prisrčnih besedah mladih, ki se pričnejo zavedati, kaj so jim priborili očete in starsejši bratje.

Okrog polдне se je pričel na gradu velik partizanski miting, ki se ga je udeležilo okoli 500 ljudi in vsi gosti. Predsednik Zveze borcev in star partizan Ivan Doberšek je v govoru pozdravil goste in svoje stare tovariše iz NOB. Znova je poudaril pomen zmage in zasluge, ki so jih imeli borci na Planini in za tem je nekaterim podelil odklovanja za junaštva in požrtvovalnost.

Za njim je planinskim borcem in ljudem čestital ob prazniku sekretar Okrajnega komiteja ZKS Celje tovariš Franc Simonič, ki je omenil tudi splošen pomen NOB in potrdil delež, ki ga je imelo gibanje na Planini. Ljudje so navdušeno pozdravili tov. dr. Brileja, ko je stopil na govorniški oder. V svojem govoru je navezal na spomine iz NOB sedanji položaj in ugled Jugoslavije v svetu. Vedno več držav je prijateljsko razpoloženih do nas in Balkanska zveza predstavlja velik uspeh v prizadevanju za mirno sodelovanje med narodi. Danes se nam ni treba bati, da bi nas mogel kdo prezreti, kajti Jugoslavijo spoštujejo po svetu, zato se ne smemo ustrašiti nobenih naporov, da uresničimo načrte, ki so še pred nami!

Zatem je moški pevski zbor iz Sevnice zapel himno kozjanskega odreda: »Bohor žari, Bohor žari...«, nakar se je pričelo partizansko ljudsko slavlje.

partizani predali, so zgoreli v mlinu. Od te prve čete ostaneta med živimi ranjeni Peter Stante-Skala, danes generalmajor JLA, in Skvarča - Modras, kasnejši organizator prve kozjanske čete, naš narodni heroj.

Konec oktobra 1941 je bila ustanovljena brežiška četa, ki sta jo vodila Dušan Kveder-Tomaž, danes generalmajor JLA, in Rudi Janhuba. Dne 20. novembra 1941 je vdrla ta četa v sodniške zapore v Sevnici in osvobodila več političnih jetnikov. Tudi ta četa je postala žrtev izdaje ogabnega Judeža dne 27. decembra 1941 v Gorjanah pri Koprivnici.

Brežiški četi sledi kozjanska četa, ki jo vodita Skvarča-Modras in Antonesku. S svojimi akcijami četa stalno vzemirja fašiste. Zda se pojavi tu, v eni sami noči se premesti na prav drugi konec kozjanskega sektorja. Fašisti so začeli obsežne hajke, da jo za vsako ceno uničijo. V težki borbi propade velik del čete v noči med 26. in 27. avgustom 1942 pri Topolovem nad Zagorjem. V isti noči ujame sovražnik tudi ranjeno sekretarko kozjansko-brežiškega okrožja Tončko Čečevy-Rozo, je aktivist Peter se srečno izvleče iz večkratnega sovražnega obročja.

V poletju 1942 prodre druga grupa odredov pod vodstvom Franca Rozmana-Staneta na Štajersko v dveh skupinah. Kranjčev bataljon prodre preko Karavank in Koroške na Mozirsko planino, Simonov bataljon pa preko Kamniških planin. Obe edinici sta se združili na Dobrovljah.

(Konec prihodnjič)

Iz Celje ...

Zakaj je Plinarna v težkem položaju?

Vest, da bo Plinarna ustavljena, je precej vznemirila naročnike plina in tudi upravo Plinarne. Čeprav so neizpodbitna dejstva, da ima Plinarna letos večje izdatke kot lani, je vendar preračunano po tej izgubi soditi, da je podjetje nedonosno. Izdatki v Plinari so se povečali, ker se je podražil premog v Pečovniku za 0,60 din kg in ves instalacijski material, povisane so socialne dajatve z 10 do 45% in obresti na kredite od 2 na 6%. Vsa ta zvišanja so pripravila Plinarno v težak položaj, toda s tem ni rečeno, da bi moralo biti zato Celje brez plina.

ALI BO DOBIL CELJE RELEJNO RADIJSKO POSTAJO?

Ker bi popravilo dotrajanih in zastaralih naprav za ozvočenje v Celju stalo okoli 2,5 milijona dinarjev, nova relejna radijska postaja pa samo okoli pol milijona dinarjev, je Mestni ljudski odbor sklenil kupiti radijsko postajo, ki bi služila potrebam mestne občine.

Ker je Celje dovolj močno kulturno in gospodarsko središče, je potreba po radijski postaji v Celju dovolj utemeljena. Radijska postaja bi bila sicer priključena k programu ljubljanskega radia, vsak dan eno uro dopoldne, v času, ko ljubljanski radio ne oddaja, pa bi služila lokalnim potrebam. Oddajala bi vesti, reportaže iz celjskih kolektivov, prenose kulturnih sporedov in važnih zasedanj, objave in reklame. Ker se v večernih urah prenosi ljubljanskega radia v Celju in njegovi okoličnici zelo slabo čujejo, bi relejna postaja omogočila celjskim radijskim naročnikom tudi boljši sprejem iz Ljubljane. Oddajnik bi montirali na Golovcu, Miklavžem hribu, na poslopju Mestnega ljudskega odbora ali kje drugje. Za oskrbovanje in celjske prenose bi potrebovali 4 ljudi, kar ne bi bilo vezano z večjimi izdatki kot 150 tisoč din mesečno.

Mestni ljudski odbor je utemeljen predlog za montiranje radijske postaje v Celju že odposlal Direkciji ljubljanskega radia. Celjani upravičeno pričakujejo, da bodo merodajni ugodno in z razumevanjem predlog sprejeli, saj je že skrajni čas, da tudi Celje, kot tretje mesto v Sloveniji, dobi svojo radijsko postajo. Potreba po njej je več kot prepričljiva.

CELJANI UJELI MORSKEGA PSA

Julija je taborilo šest celjskih študentov na Lopudu. S seboj so imeli maske in harpune za podvodni lov. Tako so si vedno nalovili rib za kosilo ali večerjo, včasih pa so ujeli tudi kaj izrednega: sivo sipo, ki je skušala z lovskimi zgrabiti, kar se je dalo, ali strupeno murino, ki je podobna jegulji. Nekega dne so se kopali v Sunjskem zalivu. Eden med njimi je nenadoma zapazil precej veliko ribo. Menili so, da je murina ali tuna. S seboj so imeli seveda puške, zato so šli loviti. Temna senca je plavala proti obali in lovci so jo obkolili ter se ji približali. Sploh — kakor so ga klicali — je bil najbliže. V plitvini je zgrabil ribo za rep in jo vrgel na suho. Bil je mlad morski pes! Se na suhom so se nekaj časa trudili, da so ga uničili, kajti pasji mladič se je dolgo premetaval in kazal bele zobe. Sunjski zaliv se je nenadoma izpraznil. Nekaj kopalcev se je malo prestrašilo, nekaj jih je pa prišlo gledat nenavaden plen. Morski pes je bil »plavac«, kakor je trdil star ribič, to je človeku najnevarnejši. Tehtal je okoli 8 kg in je bil 140 cm dolg. Naslednji dan so ga lovci nesli v Dubrovnik in so upali, da dobijo nagrado. Vendar je ostalo samo pri upanju.

ZAKONSKA TRAGEDIJA V BIVŠEM JOŽEFOVEM SAMOSTANU

V Jožefovem samostanu v Celju sta v soboto zvečer v samomorilnem namenu pila strup zakonca, 20-letna Danica Petek in njeni 28-letni bratranec Petek. Oba so takoj prepeljali v bolnico. Danica je v terek dopoldne v bolnici umrla, možu pa so verjetno rešili življenje. Franjo Petek je vodovodni instalater, uslužbenec pri nekem celjskem privatnem podjetju, njegova žena Danica pa je pravkar z oddiko končala babiško šolo v Ljubljani in čakala na skorajšnjo namestitve. Kaj je mlada človeka napotilo do usodnega dejanja, ni jasno, čuje pa se, da baže družinske razmere.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 10. do 17. avgusta 1954 je bilo rojenih 22 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se:

Bizjak Franc, paznik in Ungar Neža, bolnišnica streljana, oboje iz Celja; Oeko Stanislav, ključničarski pomočnik in Jurko Franciška, delavica, oboje iz Celja; Pungerski Viktor, delavec in Volovšek Ana, bolniška streljana, oboje iz Celja; Schmidt Oskar, tehnik in Povalec Veronika, kemični laborant, oboje iz Celja; Rojc Alojzij, soboslikar in Završek Marija, gospodinja, oboje iz Celja; Jager Stanislav, namestnik in Semprina Mirna Ana, namestnica iz Arje vasi.

Umrli so:

Jevšinek Neža, upokojenka iz Dramelj, stara 59 let; Krajnc Vilhelm, gospodar iz Hoč, star 40 let; Tržan Marjan, otrok iz Slivnice pri Celju, star 1 leto; Leban Franciška, upokojenka iz Nove vasi, stara 85 let; Gorinski Franc, otrok iz Slovenskih Konjic, star 7 let; Jelen Franc, cestni delavec iz Ločice, star 15 let; Jubej Zvonko, dijak iz Polzele, star 16 let; Emin Emin, poljedelec iz Krušovec, star 21 let; Gorinski Matija, poljski delavec iz Lipe, star 47 let; Pfeifer Emil, otrok iz Polzele, star 7 let; Kosič Ivan, tovarniški delavec iz Orehovca, star 46 let; Slomenski Karol, upokojenec iz Koisnice, star 81 let.

Ne samo to, da je plin nujno potreben bolnišnici, zlatarni in raznim laboratorijem, tudi mnoga gospodinjstva ga s pridom uporabljajo. Čeprav je poslednje čase vedno bolj v uporabi električni tok, vendar ne moremo misliti, da bi docela lahko nadomestil uporabo plina. Električno omrežje še dolgo ni primerno, da bi lahko preneslo velike potrebe, zato so poslednje čase tudi pogosti izpadi električnega toka. Da pa je plin toliko dražji kot elektrika ali premog, je nujno, ker na plin ni predpisane regresa kot je na električni tok (okoli 70%) in maloprodajno premoga (40%). Če bi imela tudi Plinarna podobno ugodnost, bi lahko konkurirala in prav tako, če bi odpadel popust, ki ga imajo sedaj gospodinjstva za elektriko in premog. Seveda se nekateri pritožujejo zaradi neprijetnega vonja, ki ga povzroča plin. Tako je pisala tudi »Borba« o Zajtrkovalnici na Tomšičevem trgu, kjer da smrdi kakor v plinarni. Tega seveda ni kriva Plinarna, ampak koristniki plina sami, ki niso upoštevali predlog, naj si zgradijo odvodno strešico, kakor jo ima sosedna mesnica, kjer kljub temu, da uporab-

ljajo plin, ni nobenega neprijetnega vonja. Vsi koristniki plina pa morajo priznati, da letos plin manj smrdi kakor lani. To je dosegla Plinarna na predlog inž. Lovrenčiča, ki je svetoval, naj v čistilo snov primešajo apno, da tako plin manj smrdi. Takoj mnogi popravki in izpopolnila lahko mnogo koristijo in izboljšajo uporabo plina.

Ob zaključku moramo pripomniti, da plin še ne bo tako kmalu odpravljen s sveta, saj bi sicer ne bila v načrtu plinarna za vso Slovenijo v Velenju in tudi ne daljnovod za visoko tlačni plin iz Lendave za vso Slovenijo, o katerem sodijo strokovnjaki, da bo stal manj kot, če bi zgradili tri nove plinarne v Ljubljani, Mariboru in Celju.

V katero smer se bo obrnil razvoj plina v Sloveniji, za sedaj še ne moremo soditi, za Celje pa lahko rečemo, da bi majhne investicije za popravilo peči, ki je bila določena za tri leta, a traja že pet let in za ureditev napeljav, lahko dosti pripomogle. Če pa kasneje dobimo visokotlačni plin iz Velenja ali Lendave, pa mora biti napeljava v mestu tako ali tako urejena, saj bo tedaj celjska plinarna samo razdeljevalec in preusmerjevalec plina iz visokotlačnega v uporaben plin za mesto.

Tako ni pričakovati, da bi lahko plinarno odpravili, ker so zahteve po njej prevelike in bo potrebno letošnje večje izdatke kriti iz skupnih sredstev.

Trilbuna

OLEPŠEVALNEGA IN TURISTIČNEGA DRUŠTVA V CELJU

MOSTIČEK MED MARIBORSKO CESTO IN VRUNČEVO ULICO

Zadnja poplava je odnesla tudi mostiček, ki je vezal s pešpotjo Mariborsko cesto in Vrunčevu ulico pri cerkvi sv. Duha. Želja prebivalcev tega območja je, da se mostiček čimprej obnovi, saj služi številnim delavcem, ki hite vsako jutro v službo, predvsem pa delavcem in uslužbenecem Tovarne emajlirane posode, ki jim je to najbližja pot iz njihovih blokov do tovarne.

P. L.

ODSTRANITE NA ULICO ŠTRLEČE IN STARE NAPISE

Po Celju je še vedno nekaj neestetskih na ulico štrlečih in pa nekaj takih napisov, ki spadajo že zdavnaj med staro šaro. Prav bi tudi bilo, če bi mestna občina odredila, da se morajo odstraniti stari leseni in železni zakloni na izlozih ter da morajo biti vse izlozbe urejene in zvečer razsvetljene.

T. N.

PLOČNIKE BO TREBA POPRAVITI

Zadnje tedne dobiva Celje kar novo lice. Urejenih je bilo precej fasad, asfaltiran je bil Trg V. kongresa, Lilekova in Gubčeva ulica. Urejujejo pločnike ob Kersnikovi ulici, urejujejo Dečkovo cesto, Zidansko in Gledališko ulico,

Trg svobode, pravkar so zaključili dela na Trgu mučnikov in na Kocenovem trgu. Prav tako se tudi končujejo Teharska in Delavska cesta in tako dalje. Tako živahne komunalne dejavnosti Celje ne pomni. Ob teh velikih delih pa bi radi opomnili merodajne še na popravila celjskih pločnikov, predvsem pločnika ob Mariborski cesti. Nemimo, da bi z majhnimi stroški in malo dobre volje lahko uredili tudi to.

N. R.

»LES« BI LAHKO MODERNIZIRAL SVOJE IZLOZBE

Ljubljansko podjetje »Les« ima na Trgu V. kongresa svojo poslovalnico. Izlozbe pa kar nekam ne odgovarjajo — modernemu — v poslovalnici razstavljenem pohištvo. Ali podjetje ne bi zmoglo preurediti vsaj izlozbe?

T. G.

PSI V CELJU

V zadnjem času so se psi v Celju tako razmnožili, da jih je že skoraj toliko kolikor dvožonih prebivalcev mesta Celja.

Prav bi bilo, da se čimprej izvrši letno cepljenje psov, ob tej priložnosti pobere mestna taksa in izdajo nove znamke. Po končanem cepljenju pa naj končaj temeljito polovi vse pse, ki ne bodo imeli novih znamkic.

P. M.

Prometne nesreče

Zaradi neprevidnosti in malomarnosti se iz dneva v dan dogajajo prometne nesreče, ki terjajo velike materialne izgube ali celo smrtno žrtve. Zato bo mo prišli objavljati najbolj kričebe primere v svari lo neprevidnežem, ki bi jih lahko že srečala prava mera razsodnosti in zavest odgovornosti.

11. avgusta je bila ob 16.50 prometna nesreča v Slovenskih Konjicah. Voznik tovornega avtomobila S 3518 iz Novega mesta je vozil iz Celja proti Mariboru. Ko je vozil skozi Konjice, je nenadoma skočil s pločnika otrok Franc Gorinski, star sedem let, in priletel pod avtomobil, ki ga je s prednjim blatnikom odbil, a otrok je padel pod zadnja kolesa. Se isto noč je podlegel v celjski bolnišnici. Nesreče je kriv otrok sam, še bolj pa starši, ki niso pazili dovolj nanj, ker je bil gluho in ni mogel slišati avtomobila.

13. avgusta se je voznik tovornega avtomobila S 4894, ki je vozil iz Celja proti Levcu po Ljubljanski cesti, zaletel na železniškem prehodu v Medlogu v zapornice, ki so bile zaradi prihajajočega vlaka spuščene. Zaletel se je zaradi prevelike hitrosti in ker ni imel zavor v redu. Skoda na zapornicah in avtomobilu sodijo na 20.000 din.

14. avgusta sta se odpeljala ob 20.30 uri iz Velenja voznika tovornih avtomobilov S 5119 in S 4739, Alojzij Rotar in Franc Grabler, oba uslužbenca Ograd iz Celja. Prvi avtomobil je vlekli drugega, ki ni imel niti luči niti zavor, vrh tega ga je vlekli z verigo, kar po predpisih ni dovoljeno, ker bi moral imeti vlečni drog. Med 6. in 7. km na cesti Pirešica—Celje jima je privozil nasproti kolesar Andrej Baloh, ki sicer ni imel luči, a je vozil po skrajni desni strani ceste. Pri srečanju z avtomobiloma je bil zadet in do smrti povožen, kar voznika, ki sta bila oba vinjena, niti opazila nista in sta peljala dalje. Po šesturnem iskanju so ju organi našli. Kriva sta oba voznika tovornih avtomobilov, prvi, ker ni imel predpisane vlečne droga in drugi, ki je bil popolnoma vinjen in je imel vozilo v popolnoma nesposobnem stanju za vožnjo.

Istega dne, 14. avgusta, ob 10. uri, se je dogodila prometna nesreča v Laškem. Voznik osebnega avtomobila S-4794, last Trgovinske zbornice, je vozil iz rudnika Huda jama. Kakih sto metrov pred križiščem z glavno cesto je skočil nenadoma izza drevesa triletni otrok Kašek Bojan iz Laškega. Voznik je otroka podrl, a razen lažje poškodbe na glavi in zlomljene roke, hujših posledic ni. Kriv je otrok sam, oziroma starši, ker so pustili tekati otroka okoli brez nadzorstva.

15. avgusta ob 21.30 sta se peljala iz Konjic v Celje na motornem kolesu Franc Poček in Jurij Razborski, oba uslužbenca tovarne »Metka« iz Celja. Pri Frankolovem jima je pripeljal nasproti težak tovorni avtomobil, katerega voznik ni znan. Pri srečanju voznik ni zasenčil luči, tako da je svetloba oslepila voznika Počka, ki motorja ni mogel ustaviti in je treščil v telefonski drog. Nesreče je kriv neznan voznik tovornega avtomobila. Poček je dobil lažje poškodbe na roki in glavi, Razborski pa lažji pretres možganov. Oba se zdravita v celjski bolnišnici. Skoda na motornem kolesu je okoli 20.000 din.

16. avgusta se je ob deseti uri prevrnil v Drešnji vasi med Levcem in Petrovčami voznik tovornega avtomobila, ki ni bil registriran in je bil v popravilu pri Avtoobnovi Celje. Voznik je bil uslužbenec Avtoobnove in je to »preizkusno« vožnjo v rudnik Zabukovica opravil na lastno pest, da bi si pripeljal domov premog, čeprav je izvedel, da avtomobil nima popravljenih zavor. Zaradi mokrega asfalta mu je v Drešnji vasi blokiralo zadnje kolo. Nesreča ni zahtevala smrtnih žrtv niti materialne škode.

17. avgusta ob 23. uri se je na cesti Maribor—Celje na ostrom ovinku v Smarjeti pri Celju prevrnil voznik osebnega avtomobila S-4761, last OZZ vožnjo in domnevajo, da je bil voznik tudi nekoliko vinjen. Skoda na avtomobilu znaša okoli 120.000 din.

Iz pisarne

Tajništva za notranje zadeve

...in zaledja

GASILSKO PRAZNOVANJE V SLIVNICI PRI CELJU

Prostovoljno gasilsko društvo Slivnica pri Celju je pred kratkim na zelo slovesen in dostojen način počastilo svojo 25. obletnico ustanovitve društva, ki je bilo ustanovljeno 11. 8. 1929.

Obletnice ustanovitve je bila združena z otvoritvijo novo dograjenega doma, kateri je sedaj lahko v ponos društvu in ostalemu prebivalstvu, delavcem — prostovoljcem — pa veliko priznanje, v katerem je vloženih za preko 1,5 milijona vrednosti delovnih ur.

Ze večer pred pričetkom je kazal, da bo ta jubilej ena izmed prireditvev, kakršnih še v Slivnici tako rekoč ni bilo. Baklada je bila napovedana za 9. uro zvečer, a že pred tem časom se je zbralo mnogo prebivalstva in člani društva. Pričetek in otvoritev je naznanila raketa z barvami naše trobojnice, katero je hkrati pozdravila močna detonacija. Ob napovedanem času se je pričela baklada na čelu z godbo

iz Smarja. Za baklado je pred domom govoril o ustanovitvi in zgodovini društva poveljnik tovariš Voga Martin kot ustanovni član.

V nedeljo ob 6. uri je budnica naznanila, da bo zelo lep dan. Ob 9. uri je bil sprejem gostov. Prvi je prispele tov. Smole Feliks, za njim pa predsednik okrajne gasilske zveze tov. Komarič Drago. Gostje so si najprej ogledali dom in prireditvene prostore, nato pa so se udeležili slavnostne seje v novo dograjenem domu, na kateri so razpravljali o dosedanjem delu društva iz česar je bilo razvidno, da je društvo samo kot tako preprečevalo požare, a na drugi strani še bolj skrbelo za strokovno znanje in kulturno-prosvetno usposabljanje, saj je imelo v 25. letih 54 iger. Tečaje je opravila večina članov, iz ženskega sestava pa je 6 samaritank, večina mladink, katere je vodil mladinec častnik Voga Jože, katerega so tega dne predlagali za odlikovanje.

Ob 14. uri popoldne je sirena naznanila požar. Pri gašenju so sodelovala društva iz Gaberja, Celja, Tovarne emajlirane posode, Stor, Dramelj, Lokarij, Loke, Teharja in Sentjurja.

Zatem so se zbrali na tribuni pred domom gostje in vodilni člani društva poleg zastopnikov občinskega odbora in množičnih organizacij.

Predsednik republiške gasilske zveze tov. Špicar je dal znak in dovoljenje za začetek parade z mimohodom, v katerem so bila naslednja društva. Prostovoljno gasilsko društvo iz Ljubljane je bilo zastopano z 10 člani s svojim praporom na čelu. Društvo Gaberje je imelo 14 članov, Celje 10 članov, Emajlirana 20 članov, Smarje pri Jelšah 9 članov, Prebold 9 članov, Zelenka Store 15 članov, od teh 6 žena, Dramlje 14 članov, Lokarje 10 članov, Loka pri Zusmu 15 članov, Teharje 16 članov, Sentjur pri Celju 16 članov, tri žene in 10 pionirjev gasilcev, kateri so z voditeljico tov. Smoletovo želi kot najmlajši v paradi vse priznanje, in Sentvid pri Grobelnem s 15 člani, od teh 5 žena.

Parada, v kateri je sodelovalo toliko društev, je žela v nastopu vse priznanje. Po paradu je bil novodograjeni dom odprt.

Po otvoritvi je bilo veliko slavlje v gozdu, kjer je imel prvo borbo z nemško žandarmerijo sedanji general-major Stante Peter-Skela leta 1941.

En dan med taborniki

Okrajni odbor Zveze borcev v Celju je organiziral v Grižah ob Savinji tabornjenje otrok padlih partizanov.

V gozdičku ob Savinji je lepa jasa, na kateri so postavljeni šotori v krogu. Na sredi tabora pa vira na jamboru državna zastava, ki je v ponos vsem tabornikom. Če pogledamo v enega od teh šotorov, vidimo dve postelji in malo mizico. V šotoru vlada red. Vse je vzorno in okusno. Taborniki, otroci padlih partizanov in poplavljeni iz Kozjake, Planine, Vitanja, Strmeča, Vojnika ter ostalih krajev našega okraja, najdemo po celodnevni igri in kopanju prijeten počitek v teh šotorih.

Tabor sem obiskal v zgodnjih jutranjih urah z namenom, da vidim njih življenje od jutra do večera. Zjutraj ob 6. uri je zatrobil trobentač. Naenkrat je bilo v taborišču vse živo kot na mravljišču. V hipu so bili vsi oblečeni in že kot na povelje, postrojeni. Polovico vrste je prevzela vzgojiteljica Dorra, polovico pa Štefka. V Savinji so se okopali, nato pa telovadba. Ob 7. uri pozdrav zastavi, nakar se prične delovni dan. Najprej so vzgojne ure in razna predavanja o postanku človeka, nastanku sveta itd., pač teme, ki so mladince najbolj zanimive. Po teh urah pa igrajo razne igre z žogo, streljajo v tarčo itd.

Popoldne pa se kopajo in prirejuje razne kulturne prireditve. Večkrat jih obišče godba na pihala in zabukovski pevski zbor. Vse to je za mladino novo in zanimivo.

Ob 7. uri zvečer spuščajo zastave, nato pa pripravljajo taborni ogenj. Ob tabornem ognju jim pripovedujejo dogodivščine iz partizanskih borb. Ne morejo pozabiti večera, ko je med nje prišel zvezni poslanec tovariš Simončič in jim ob tabornem ognju pripovedoval o narodnoosvobodilni borbi.

Ekonom tov. Gombač skrbi za njihove lačne želodčke s petimi obroki hrane na dan. Redki so mladinci, ki so se zredili samo za en kilogram. Vsem je hudo, ker jim dnevi tako hitro minevajo in kmalu bo prišel dan, ko jih bo zamenjala druga izmena. Ob koncu tedna bo dobil vsak mladinec blago za obleko. Vsem mladincem bo ostal ta čas v nepozabnem spominu in vsi so hvaležni Zvezi borcev, da skrbi za otroke, katerih očetje so darovali življenja v narodnoosvobodilni borbi.

PADEC IZ DRVEČEGA VLAKA

V nedeljo popoldne je padel iz osebnega vlaka pri Prožinski vasi cinkar-niški delavec Jože Sivka. Pri padcu si je dvakrat prelomil nogo v stopalu in dobil še druge poškodbe. Zdravi se v celjski bolnišnici.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 10. do 17. avgusta 1954 je bilo rojenih 10 dečkov in 14 deklic.

Poročili so se:

Čafuta Jakob, progovni delavec iz Zb. gore in Marzovšek Ana, delavka iz Zbelovske gore; Rubin Anton, kmet iz Sv. Jerneja in Arbajter Martina, kmečka hči iz Sv. Jerneja; Kotnik Franc, kmečki sin iz Skomarja in Veranič Marija, kmečka hči iz Hudinje; Vitanje; Gražner Anton, zidar iz Celja in Teržan Bernarda, poljedelka iz Golobinje; Jagrič Mirko, mizar-ski mojster iz Semprina in Drobšč Zofija, knji-govodkinja iz Dobričev vasi; Smerdel Janez, sofer iz Semprina in Golič Antonija, tkalka iz Spodnjih Roj, Semprter; Broček Janez, tovar-niški delavec iz Celja in Zidanšek Marija, gos-podinja iz Hotinja; Ponikva pri Grobelnem; Pregard Peter, delavec iz Ljubljane in Mohorko Cerečija, uslužbenka iz Ljubljane; Ramišak Fer-dinand, sofer iz Lokovine in Pakj Angela, soba-rica iz Lokovine; Fink Janez, posestnik iz Plata in Cverlin Amalija, posestnica iz Perneka, Ro-gaška Slatina.

Umrli so:

Dr. Volf Jurij iz Šabotice, star 67 let; Topola Amalija, prevzlikarica iz Trobendola, stara 76 let; Grošek Marija, kmetovalka iz Stojnega sela, stara 68 let; Tepec Konrad, kmetovalka iz Ro-gatica, star 80 let; Arič Anton, upokojenec iz Trilčnega, star 55 let; Tepec Miroslav, otrok iz Dobrova, star 18 dni; Obad Jurij, prevzlikar iz Hudinje, star 79 let; Mamel Peter, prevzlikar Stenice, star 92 let.

V Savinjski dolini se je začelo...

Zupanc Ludvik-Ivo:

CELJSKE BODICE

MRTVI GRAD

Stoji, stoji tam beli grad, o j grad zaprtih oken, vrat. Ob njem venijo palme prave, plesišče so prerale trave.

Le še napis »Kavarna — bare nam kaže mrtve dobe čar, ko ta slovita zlata jama milijone srkala je sama.

Kaj kralj Matjaž v tem gradu spi, da dneva hrup ga ne zbudi? Nel Janez Mlinarjev počiva v tem grobu in svoj mir uživa.

DOBIČEK

Naš kolektiv ima dobiček. Ne bomo skrili ga v mošnjičke! Kako naj ga porabimo, da nase ne pozabimo?

Obala morská čudovita od Reke širi se prek Splita, vesela bo jadranska pot, ko nas bo v Kotor vozil brod.

Kdor z nami potovati noče — res materam to ni mogoče — naj z deco bo lepo doma in šihle dela naj za dva!

Ce manj nas gre, bo več denarja, ki z njim veselje se ustvarja, privoščí vsak si več lahkó. Nihče ni proti? Prav tako!

LETEČI KROŽNIK

Od Celja do Zalca je ravno polje, po njem se spreha eno zavber dekle.

In krožniki čudni zelo jo skrbje, ko bere po cesti iz lista »TT«.

Kaj neki prinaša nam krožnik leteč? Bogastvo? Napredek? Sto tisoč nesreč?

Tedaj pa nad poljem zatuli, zavre in krožnik skrivnostni frčí čez dekle.

Od straha sesede se ubogi deklí, a kmalu uvidi — ni bati se nič!

V daljave odplaval je krožnik medtem in je prizanesel zaenkrat ljudem.

Od Celja do Zalca vse mirno je spet, kot prej krog osi se nam suče ta svet.

TRIKOLESNI GASILSKI AVTOMOBIL

Neka trgovska družba je pred kratkim izdelala nov tip gasilskega avtomobila s tremi kolesi, ki ga je mogoče uporabiti v tovarni in izven nje. Stroj upravlja en sam človek. Poleg rezervoarja za vodo ima stroj še poseben aparat za gašenje s specialno peno, gasilске cevi, sekire, lestvice in reflektorje — vse izdelano iz posebnega materiala. Zadaj je ploščad, na kateri stojé ostali gasilci. Avto je dolg okoli tri metre in lahko pripelje skozi vhodna vrata poslopj in dvoran, prav tako lahko pelje po prehodih med sedeži v gledališču ali kinu. Pelje lahko s hitrostjo 15 km na uro.

Ali že veste...

1. V katerih državah je v primeri s številom prebivalstva največja naklada časopisov?
2. Kdaj je nastala cirilica?
3. Koliko pitne vode bi morali dnevno popiti?

1. Največjo naklado časopisov ima Velika Britanija, kjer pride na 1000 prebivalcev 600 izvodov.

2. Cirilska abeceda je nastala na vzhodnem Bolgarskem za vladarja Simeona (893-927), po vzgoji na pol Grka, iz reforme slovanske pisave t. zv. glagolice, ki jo je ustvaril Konstantin, z meniškim imenom Ciril; odtod cirilica, ki se tedaj tako le posredno pravilno imenuje.

3. Najmanjša množina pitne vode, ki bi jo moral človek vsak dan užiti, je tričetr litra. Pomankanje tekočine koncentriira različne soli in prebavne snovi, ki gredo skozi telo. Ta koncentracija (zbiiranje) pa je škodljiva in vodi k poslabšanju krvnih žil. Izdatno dovajanje vode pa razredči te strupe in preplavi ter sprejme ves organizem. To splakovanje je posebnó važno, če ledvice niso v redu ali pa v primerih visokega krvnega pritiska, v katerih nagiba kri, da teče preveč leno skozi ožilja.

Napad na rudnik Zabukovico

22. avgusta proti večeru smo krenili preko šentpavelskih vrhov, se spustili v dolino in za Sentlovcem ter Šešami krenili proti Kamniku. Čez dan smo si izbrali mesto počitka v gostem grmovju in smrečju. Dobili smo točne podatke o položaju »Werkschutz-komande«, kje so stražarji in koliko je orožja. Napad je bil dobro pripravljen in določen na večer od 23. na 24. avgusta. Odredili smo dve grupi, ki naj bi napadali, eno manjšo za zasedo proti Zalcu, dve pa za zasedo na poti od rudnika proti vasi Zabukovci, zadaj rudniškega hleva. Dva ali trije pa so bili odrejeni za stražo v bližini centrale. Razpoloženje v četi je bilo izvrstno, posebno dobro smo se počutili mi, saj smo bili domačini in vsak kotiček nam je bil poznan.

S prvim mrakom smo krenili. Prva grupa je šla preko Britnih sel, se spustila v bližini bivše Malusove trgovine čez cesto ter odšla po poti proti Zabukovci tako, da je prišla do »Werkschutz-komande« z vrha in sicer od zadnje strani. Po isti poti je šla tudi zasebna, ki je zavzela položaj v bližini Turniškega. Ostali smo krenili v smeri Kurje vasi. Male grupe, ki so imele posamezne naloge, so odšle na svoja mesta. Grupa, v kateri sem bil jaz, je bila odrejena za napad v smeri separacije rudnika, mimo rudniških barak direktno na »Werkschutz-komando«.

V največji tišini in oddaljenosti pet metrov drug od drugega smo obšli Majcenovo kmetijo ter krenili po poti čez Smrekarjeve travnike. Rudniške barake

gasnile in tudi glasu ni bilo slišati več. Kjer je bila naša druga grupa, je padlo le nekaj strelcev, kar smo razložili po svetlikanju, kljub temu da so »Werkschutz« pridno nabijali. Mi smo streljali približno pet minut, nato pa je nastala kratka tišina. Z Mirkom sva opazila, da se je nekaj pred nama zasvetlikalo. »Pazi — nekdo gre!« mi je rekel in že je poklical »nož«. Ker se ni nihče odzval, je poklical še enkrat — zopet je bilo vse tiho, ali v tem se je luč zasvetila prav blizu, morda dvajset do trideset korakov in Mirko je poklical ponovno, med tem pa sva že slišala, da je nekaj zašklopotalo, in že sva oba vžgala brez vsake komande. Močan glas je zadonel iz vsega grla tako močno, da me je kar streslo, prišlec je kričal, kot da ga iz kože deró. Prav nič nisva pomišljala in že sva skočila z Mirkom v smeri vpitja. Mirko je posvetil z baterijo in na veliko začudenje sva zagledala največjega švabskega zagrizenca in ovaduha Pobeca, ki je vestno služil Svabom od prvega dneva. Mirko je hitro pobral puško, ki je ležala korak od njega, ga prevrnil na hrbet, nato pa zopet nekaj skokov in že sva bila za vagoni. Nekaj minut za tem smo bili že vsi na separaciji, pri pisarnah in kovačnicah, le cesta nas je še ločila od Svabov. Komandant »Werkschutzov«, po imenu Lojze, je zbežal v svoje stanovanje in z brzostrelko od časa do časa oddal kratek rafal. Videli smo po vsem tem, da drže »Werkschutz« svojo stavbo dobro v rokah in da so se naši že umaknili. Kako in kaj je bilo v tre-

Kurirji in aktivisti v Zg. Savinjski dolini leta 1943

smo obšli desno ter se na grebenu med barakami razdelili in strelce. V največji tišini smo se korak za korakom približevali vagonom, ki so bili razmetani pred kovačnico in separacijo. Preskočili smo mali odvodni kanal in že je vsak ležal za svojim vagonetom. Mi smo morali ostati prikriti vse do momenta, dokler prva grupa ne napade, oziroma ne vrže bombe skozi okno »Werkschutz-komande«. Prva grupa je morala neopazno priti od zadnje strani, ujeti stražarja pred kantino ali pa mu vsaj preprečiti beg, nato pa v največji brzini navaliti z bombami skozi okna in preko vrat zavzeti sobo, v kateri so spali »Werkschutz« in kjer je bilo tudi orožje. V primeru, da bi dali Švabi ostrejši odpor ali pa da bi načrt izpodletel, bi jim mi krili umik ter tolkli direktno v vrata in okna stavbe.

Prav prijetno je bilo ležati za temi vagoni. Topel avgustov večer je prav blagodejno vplival na vse nas, bili smo v najboljšem razpoloženju. Čeprav je bila tema, ker niso gorele vse luči zaradi zatemnitve, sem vendar v duhu videl vse prostore in poti pred seboj. Tam pred menoj so bile pisarne, takoj za njo preko ceste pa zadruga. Na levi je ropotala separacija, kjer se je čistil premog. Razen tega ropotanja ni bilo čuti ničesar več, le pogled mi je še zbežal dalje in se ustavil na Bukovici, ki se je dvigala v nebo kot temna in visoka silhueta. Na tem hribu smo preživeli in izletih mnogo lepih dni. Ob takšnih mislih mi je mineval čas in čisto sem pozabil na svojo dolžnost, dokler me ni iznenada prebudil iz tega razmišljanja Mirko, ki mi je predal »lozinko«. Poziv je bil »nož«, a odgovor »niš«. Približala sva se malo bolj drug drugemu ter izpregovorila nekaj besed. Minilo je med tem časom približno pol ure. Ropotanju separacije se pridruži nenadoma oster strel, s katerim se je pomešal nekakšen vrišč. Nekaj minut za tem je pričelo pokati iz spodnjih prostorov »Werkschutz-komande« in tudi iz nekaterih oken prvega nadstropja so se zasvetili strelí. »Kaj vruga je to«, se oglasi Kmet, komandir naše čete. »Sigurno je nekdo pokvaril akcijo«, je dodal in takoj za tem se je oglasila komanda »ogjenj — streljajte naravnost na okna!«

Na stavbi »Werkschutzov« so pričele venketati šipe, vse luči so naenkrat po-

nutku napada pri prvi grupi, si nismo mogli razložiti, zato je komandir Kmet odredil umik. Umaknili smo se po isti poti, kot smo prišli. Med potjo so nekateri od jeze razbili šipe na hiši zagrizenega hitlerjanca Drobeža, ki je bil pomočnik in tolmač komandantu »Werkschutzov«.

Na Britnih selah smo se zopet vsi sešli na dogovorjenem mestu. V kratkem razgovoru smo izvedeli vse. Tovarš Nadi, ki je vodil prvo grupo, je naletel pred kantino na stražarja. Bil pa je premalo previden in stražar je prej opazil njega ter takoj reagiral. Oddal je strel, nato pa je zbežal v stavbo in alarmiral vse »Werkschutz«. Komaj so se približali nekaj korakov stavbi, so jih že obsuli Švabi. Takoj so tudi telefonirali v Zalec in Celje po pomoč, ki pa je prišla šele čez dobro uro, približno takrat, ko smo se mi pričeli počasi umikati. Najprej je privozil po cesti motor, na katerem je bil domačin Drev Stanko, doma iz Migojnice in še nekdo. Bila sta oba žandarja v službi v Zalcu. Dobrih deset minut za njima pa je vozil kamion. Zaseda, ki je bila nad Malusom, je bila še na svojem mestu, ker ni vedela, da se je prva grupa že umaknila, udarila je po motorju, ta pa je z neverjetno naglico zdrsnil in jarek ter se izmuznil in jo ucvrl nazaj po cesti. Obvestil je Svabe na kamionu, ki so šli nato peš v strelcih zelo previdno proti rudniku. Čim se je motor obrnil nazaj, se je tudi zaseda umaknila. Zdelo se jim je čudno, zakaj ni nobene strele več pri rudniku.

Tako je torej uspel naš prvi napad na švabsko postojanko. Čeprav je bil uspeh akcije slab, smo vendar napravili veliko strahu med tamkajšnjimi hitlerjanci in »Werkschutz« in dvignili moralo pri naših simpatizerjih. Bila je zaplenjena prva puška, na katero smo takoj drugi dan vrezali peterokrako zvezdo in datum 24. 8. 1941.

Naslednjega dne smo se utaborili na starem mestu nad Sentpavlom, kjer smo imeli par dni prej že taborišče. Tu smo dobili vse podatke o naši akciji. Švabi so bili zelo besni, aretirali so precej rudarjev, Pobec pa je po dveh urah izdihnil. Med ljudstvom pa je akcija napravila velik vtis. Pridobili smo si še več simpatizerjev.

Jurček Krašovec:

S potovanja na bližnji vzhod

SKRBI IN TEŽAVE PRED ODHODOM V SVET

Več kot tri mesece so trajale priprave. Pisma, telegrami, informacije... Vse te birokratske šare je bilo že itak preveč. To bi ne bilo končno tako hudo, če bi bilo potem vse v redu. Toda... Na žalost so se pri tem potovanju začele nerodnosti že doma. »Putnik« v Beogradu mora imeti čudne pojme o geografiji. Naša prekomorska ladja »Titograd« je odpeljala iz Reke, nam Slovencem pa so poslali sporočilo, naj se vkrčamo v Sibeniku. Ta pot je bila neprimerno daljša, utrudljivejša in dražja. Vse popoldne in vso noč smo se vozili, a ko smo prišli v Sibenik, tamkajšnja Pomorska agencija ni vedela prav nič povedati o ladji.

Potem se nekako odločijo in telefonično vprašajo v Reko. In ko zveste, da je ladja že v Dubrovniku, od kodar odpelje »najbrž« že naslednji dan, nervozni prebrskate vse vozne rede, da bi ob pravem času prišli tja. Poleg vsega bi morali živeti že na stroške ladje, pa morate iz svojega žepa še posebej plačevati hrano, prenočišče in vožnjo do Dubrovnika. Tovarš Grobelnik je vse račune lepo spravil in jih misli po končanem potovanju s primernimi pozdravi poslati »Putniku« v Beograd.

Torek smo torej preživeli v nervozi in obupu, nič v nespečnosti a sredo na obalni ladji »Dalmacija«, kjer smo ugibali če je ta vožnja sploh še potrebna, v strahu, da bomo našli pristanišče v Gružu prazno.

»DALMACIJA — NOETOVA BARKA«

Vožnja od Sibenika do Dubrovnika je bila za jezikoslovca paradiz. Babilonska jezikovna zmeda je bila tolikšna, da se je bilo težko znajti. Nemci, Angleži, Svicarji, Francozi, tudi neki Madžari, vse to je poskušalo svoje sposobnosti za sporazumevanje. Prišlo je tudi do zelo smešnih srečanj. Govoril sem z nekim nemškim delavcem, kmalu za tem pa me ogovori potnik srednjih let. V polomljeni nemščini sva se pogovarjala kake pol ure. Bil sem vesel, da sem nemščino bolje znal od njega in mu včasih pomagal poiskati izraz v prepičanju, da je Anglež. Tedaj pa je nenadoma sobesednik zagledal lepo plažo in me opozoril nanjo:

»Poglej kako lepa, lepa... kako se že pravi... Mi temu pravimo zaliv...«

»Mi tudi,« sem mu odgovoril v slovenščini in oba sva prasnila v smeh. V tem sem bil tudi ob družbo. Podjeten Ljubljčan je bil razočaran ker nisem bil tujec.

Nekaj trenutkov za tem sem hotel vzeti kovček izpod klopi. Prosil sem slikovito pobarvano ženo z nekakimi eksotičnimi uhani s »pardon madam«. Ostalo sem »povedal« z rokami.

»Dodijao mi je sa svojim kuferom,« se je namrdnila nališpana Zagrebčanka svoji sosedí. A jaz:

»Oprostite, še dotaknil se ga nisem odkar tu sedite na mojem prostoru.« Morali bi jo videti, kako se je podaljšal njen obraz.

Zelo zanimiv in dolg pogovor sem imel z g. Ludvikom Linsertom. Že po prvih stavih sem vedel, da pripada delavskemu gibanju. Imel sem vtis, kot da govorim z našim sindikalnim funkcionarjem. Bil je to eden izmed vodilnih mož zapadno nemške delavske strokovne organizacije. Ta pogovor bom objavil posebej, ker je bil zelo zanimiv in vreden podrobnejše objave.

NATAKARSKI »INTERMEZZO«

Split. Več kot uro časa smo imeli. Trije smo se zglasili v »Narodni kafani«, popili kavo in pojedli vsak po dva rogljička. Ko je bilo treba plačati, nas je natakár ogoljufal za rogljiček. Sicer je samo 10 din, toda kako je nesramno trdil, da jih je bilo sedem, tega ni mogoče popisati. Ker nismo hoteli vzbujati pozornosti, smo plačali. In sploh smo povsod opazili sramotni lov za »bakšišem«, drobno goljufijo, navidezno pozabljivost in podobno. O tem, da je treba vrniti drobiž, ti ljudje, z redkimi izjemami, niti pomislijo ne. In naposled tudi o hlapčevstvu. Če kdo misli, da je petolizništvo že popustilo, se bridko moti. Najlaže je v turističnih krajih za tiste, ki nimajo »nacionalne hrbtnice«, pa se ponižajo in zahtevajo usluge v tujem jeziku. V Sibeniku smo za hotel plačali enotno ceno za sobe, dobili pa smo najslabše, čeprav smo bili prvi prosilci in je bil hotel nezaseden.

»TITOGRAĐ — NAŠA PLAVAJOČA DOMOVINA«

V Dubrovniku so se naše skrbi razblinile. Na največji in najlepši ladji v pristanišču smo prečitali zaželeno ime. Vendar smo se tudi tu prepričali, da še nismo izven območja brezbriznosti. S težkimi kovčki smo se potili po pristanišču, preden smo našli carinarnico. Ljudje, ki so dolžni pomagati, so bili enostavno preleni, da bi nam dali napotke, kot se spodobi. No, korektnost carinikov in ustrežljivost dubrovniške pomorske agencije nas je spravila spet v dobro voljo in vkrcali smo se v našo motorno ladjo, ki bo mesec dni naša domovina. Ladja je zelo velika, nova, nosi okoli 40 vagonov tovara in ima udobno urejene prostore za potnike. Našli smo zelo pestro družbo, čeravno nas je komaj devet. Tu sta dve srednješolski učiteljici iz Zapadne Nemčije, avstrijski industrijalec z ženo, zdravnik s Hvara z ženo, Celjana Grobelnik in Vrečkova ter jaz. Naši sopotniki so tudi po svoje zanimivi in upam, da bom prihodnjič lahko kaj več pisal o tem.

PREKOOCEANSKA LADJA NI TRAMVAJ...

V četrtek smo se kopali na Lapadu. Slučajno sem našel čoln, ki me je potegnil na Koločep k sorodnikom. Za kratkotrajno svidenje in na račun srečnega potovanja smo predolgo obsedeli pri črnini ter se odpeljali z otoka ravno v poslednjem trenutku. Sredi poti je odpovedal motor. Vesla v roke in horuk. Lahko si boste predstavljali kako smo napredovali, če je veslal Stajerc. Tako smo vozili nekaj pomorski slalom in prispeli v Lapad ravno v času, ko je imela ladja oditi. Do pristanišča je bilo najmanj še 20 minut. Ves prepoten in preplašen sem se končno brez sape znašel na ladji, ko so že odvezovali debele vrvi.

»E, Slovenac. Vapór nije tramvaj. Kad ti taj pobegne, nema drugi... — tako me je sprejel častnik na ladji. K sreči cariniki niso bili preveč natančni in me niso posebej postavili na glavo, kot prej druge.

Sonce je zahajalo, ko so težki stroji razburkali pristaniške vode. S trinajstimi milijami na uro smo zapluli na jug. »Titograd« je z rezkimi zvoki sirene pozdravljaj Dubrovnik. Povsod so nam mahali v slovo, na plažah, na starodavnih obzidjih, kjer so ravno prejšnji večer dajali »Hamleta«, z oken in obale so nam vihteli robce v pozdrav. Zmračilo se je. Luči razsvetljenega Dubrovnika so utonile v morju. Po izdatni večerji smo izmučeni prespali noč, a jutro nas je našlo v Otrantskih vratih blizu italijanske obale. Kmalu je tudi svetilnik na rtu Santa Maria izginil. Bili smo v Jonskem morju, vsenaokrog obdani s plavim morjem. Predali smo se sončnim žarkom, da bi dobili kondicijo za afriško vročino...

(Dalje prihodnjič)

OKLIC O DRUGI

JAVNI PRODAJI

Dne 24. avgusta 1954 bo ponovna prodaja naslednjih zarubljenih predmetov:

1. 5-tonski avtomobil »Berliet« v brezhibnem stanju: osnovna vrednost 2.500.000 din, prometni davek 5.000.000, prodajna cena 7.500.000 din.
2. Osební avtomobil »Olympia«, 4-sedežni, v brezhibnem stanju: osnovna vrednost 600.000 din, prometni davek 2.400.000 din, prodajna cena je 3.000.000 din.
3. Nadalje bodo naprodaj razni stroji za brušenje in rezanje kamna: gater, rezkalni stroj, brusilni kamen in drugo v vrednosti 2.100.000 din.

Pripomba: Kamion »Berliet« v brezhibnem stanju se prodaja v prvem oklicu o javni dražbi. V primeru, da na dražbi ne bi nastopali ponudniki, bo izvršila prodajo komisija v skladu s 50. čl. Uredbe o prisilni izterjatvi, Uradni list 33/53. Komisija posluje stalno v sobi št. 75, LOMO Celje v času uradnih ur.

Druga ponovna prodaja bo dne 24. avgusta ob 8. uri v sobi št. 75, LOMO Celje.

Davčna uprava
Ljudski odbor mestne občine
Celje

Telesna vzgoja

Visoka zmaga Kladivarja na prvem slovensko-hrvatskem atletskem kriteriju

V počastitev 5-letnice dela je AD Kladivar priredil v nedeljo, 15. avgusta popoldne na stadionu Borisa Kidriča prvi slovensko-hrvatski atletski kriterij, na katerem so nastopili moški tekmovalci Mladosti in Dinama iz Zagreba, Ljubljane in Odreda iz Ljubljane, mariborskega Železničarja ter Kladivarja. Pred začetkom tekmovalca je predsednik Atletske zveze Slovenije Bogo Premelič izročil kapetanu jubilejne ekipe Stanku Lorgerju lep pokal. Jubilejant pa so izročila darila tudi vsa nastopajoča moštva. Začetek tekmovalca so zaznale fanfare. Kljub dežju, ki je ves čas prireditve bolj ali manj padal, je bilo tekmovalstvo vzorno izvedeno. Prvoplasirani so prejeli pozlačene, posrebrene in bronaste kolajne.

V celotnem programu je zaslužno osvojil prvo mesto domači Kladivar, ki je nabral 114 točk. Za njim so se uvrstili:

Ljubljana 62, Mladost 77, Odred 68, Dinamo 68, Železničar 48.

V obsebnem programu je bil izboljšal republiški rekord v metu kladivarja rezultat 50,89 m, za dosežek Celjčan Peterja Kramarja.

V posameznih disciplinah pa so bili doseženi naslednji rezultati: 100 m zapreke: Cerne (O) 15,2; Kovac (K) 15,6; Puc (L) 15,7; 200 m: Oslaković (M) 22,5; Zupanc (L) 23,8; Videtič (K) 23,8; Krogla: Penko (L) 14,68; Galin (M) 14,50; Polutnik (K) 12,35; 1500 m: Male (ZM) 4:05,3; Kralj (K) 4:05,0; Trautnik (L) 4:05,1; višina: Cerpez (ZM) 178, Kršlak (M) 175, Urbajs (K) 175, izven konkurence je član državne reprezentance Marjanovič skočil 190 cm; 5000 m: Mladost 15:21,8, Pavlič (O) 15:25,6, Špacapan (L) 15:31,6, šesto mesto je zasedel Mlinarič (K) 16:21,4; kladivo: Peterka (K) 50,89, Dokler (D) 49,35, Lacković (M) 46,30; 3000 m steeple: Pavlič (O) 9:50,4, Hafner (L) 10:15,0, Prelog (K) 10:22,2; 100 m: Lorger (K) 10,9, Zajc (L) 11,5, Petrovič (O) 11,6; skok ob palici: Glavač (K) 320, Roca (M) 300, Mesarič (ZM) 500; 400 m: Zupančič (K) 58,5, Tomašič (D) 51,1, Djordjevič (L) 51,1; disk: Miller Janko (O) 43,55, Gole (K) 43,45, Mandič (D) 43,22; 800 m: Vipotnik (K) 1:54,1, Cular (L) 1:57,6, Mlakar (ZM) 1:58,9; daljina: Petranović (D) 658, Požun (L) 655, Celik (K) 647; 400 m zapreke: Kopitar (K) 55,5, Miller R. (M) 56,8, Puc (L) 58,4; štafeta 4x400 m: Kladivar 5:26,8, Mladost 5:32,3, Ljubljana 5:32,6; štafeta 4x100 m: Kladivar 44,2, Ljubljana 44,9, Mladost 45,1; kopje: Kopitar J. (K) 58, 95, Urbich (D) 56,70, Plut (O) 54,88; troskok: Volarevič (M) 15,47, Puc (L) 12,31, Kolnik (O) 12,15.

DRUŠTVO »PARTIZAN« KONJICE JE NA PLYALNIH TEKMAH V ROGAŠKI SLATINI ZASLUŽNO ZMAGALO

Plaivalne tekme za prvenstvo celjskega okraja Partizanskih društev so bile 15. t. m. v Rogški Slatini ob udeležbi društev Slo. Konjice, Celje-mesto, Gaberje, Laško, Rimske Toplice in Sedlitz. Pogrešali smo plaivalec iz Savinjske doline, kjer imajo dober plaivalni kader in se iz nerazumljivih virov tekem niso udeležili. Skupaj je tekmovalo 100 plaivalec. Najštevilnejše je bilo zastopano društvo Konjice, ki je odneslo zaslužno zmago in priborilo tudi dva pokala za moško in žensko ekipo.

V plavanju so dosegli Konjice I. mesto s 94 točkami, II. mesto Celje-mesto s 54 točkami, III. mesto Gaberje z 11 točkami. Pri pionirjih na 55 m prvo je zasedel I. mesto Zabukovec Miha, Konjice, v času 27,8, na 55 m prosto Zajc Drago, Celje-mesto, v času 0:22,5. V pionirski štafeti 3 x 55 m prosto je doseglo I. mesto Celje-mesto v času 1:20,5, II. mesto Konjice 1:23,2, III. mesto Gaberje 1:27,4.

Mladinci 100 m prso: I. Goršič Edo, Celje-mesto, 1:34,2; II. Rihteršič Rafko, Konjice, 1:41,9. Mladinci 100 m prosto: I. Goršič Edo, Celje-mesto, 1:19,8; II. Šporer Tone, Konjice, 1:20,1.

Mladinci 66 m hrbtno: I. Goršič Edo, Celje-mesto, 0:58,4; II. Kramar Radi, Konjice, 1:01,1. Mladinska štafeta 3 x 100 m prosto: I. Celje-mesto 4:16,6; II. Konjice 5:01,2.

Člani 100 m prosto: I. Ogrine Stane, Rimske Toplice 1:10,2; II. Florjanc Franjo, Gaberje, 1:26. Člani 100 m prso: I. Kužnik Stane, Laško, 1:41,8; II. Jerman Vlado, Konjice, 1:42,6.

Člani 66 m hrbtno: I. Ogrine Stane, Rimske Toplice, 0:58,8; II. Hus Branko, Celje-mesto, 1:03,5.

Člani štafeta 3 x 100 m prosto: I. Konjice 5,09. Pionirji 55 m prosto: I. Čeršič Ida, Konjice, 0:57,2; II. Šeršič Anka, Celje-mesto, 0:56,4. Prvo 55 m: I. Krajnc Breda, Konjice, 0:29,6; II. Rebernak Stefanija, Konjice, 0:33,9.

Pionirke štafeta 3 x 55 m: I. Konjice 1:16,2; II. Sentjur 2:12.

Mladinke 66 m prosto: I. Jazbec Anica, Celje-mesto, 1:12,1; II. Pipan Sonja, Celje-mesto, 1:14,6. Mladinke 66 m prso: I. Segala Melita, Celje-mesto, 1:29,3; II. Anderluh Slava, Celje-mesto 1:44,8.

Članice 66 m prosto: I. Vrstovšek Marjana, Konjice, 1:14,2; II. Šekla Ljubica, Gaberje, 1:27,6. Članice 66 m prso: I. Vrstovšek Marjana, Konjice, 1:11; II. Šekla Ljubica, Gaberje, 1:22,7. Članice štafeta 3 x 66 m prosto: I. Konjice 4:45,4.

Skoki v vodo — mladinci: I. Jan Jure, Celje-mesto, 15,1 točk; II. Trbovc Stanko, Laško, 15,2; člani — I. Vovčina Bojan, Konjice, 25,3 točk; II. Veber Tine, Gaberje, 24,8 točk; mladinke — I. Jazbec Anica, Celje-mesto, 22,5 točk; II. Meliva Magda, Konjice, 10,42 točk. G. T.

IZ SODNE DVORANE

Zaradi utaje davkov so je v soboto pred okrajnim sodiščem v Celju zagovarjal župnik dr. Ivan Jančič iz Šempetra v Savinjski dolini. Za namenom, da bi se delno izognil plačilu davka, je dal državnim organom krive podatke o dohodkih. V davčni prijavi z dne 30. 1. 1953 je navedel, da je imel v letu 1952 27.900 dinarjev vseh dohodkov. Po podatkih, ki jih je ugotovila revizija, pa je imel v navedenem letu najmanj 119.200 din dohodkov. Državno blagajno je oškodoval za 16.140 din. Župnik Jančič se je pri razpravi izgovarjal, da je v davčni prijavi prijavil samo denarne dohodke, ki jih je dobil za maše in da ni vedel, da spadajo pod obdavčenje tudi dohodki v naravnih oblikah, to je pšenica, vino, jabolčnik in drugo, kar je prejemal od svojih faranov. Sicer pa pravi, da on v teh stvareh ni vodil evidence, ker je vse to sprejemala njegova kuharica. Dejstvo je, da vsi drugi župniki v okraju navajajo v davčnih prijavah višje dohodke. Tudi iz podatkov mnenja izvedenca okrajne davčne uprave je razvidno, da je župnik tmel mnogo višje dohodke. Njegovemu zagovoru zato sodišče ni moglo verjeti.

Dr. Ivan Jančič je bil zaradi dajanja krivih podatkov za namenom, da bi se izognil plačilu davka, obsojen na 40.000 dinarjev, ki jih bo moral plačati po pravomočnosti sodbe.

Rebič Branko je bil na delu pri Gradisu v Sošanju. Tam je spoznal Cep Terezi. Odnosi med njima so postali tako tesni, da sta sklenila se poročiti. Delo v Sošanju sta zapustila in odšla v svoj kraj nekje ob Sotli. Za poroko pa jima je manjkalo maršakaj. Na Rebičev predlog sta šla ponoči na obisk v stanovanje Jankovičev, in sicer tako, da sta si z drogom napravila pot skozi zamreženo okno. Obisk sta ponovila še v naslednji noči, in to tam ležje, ker Jankovičeva stalno stanuje v Zagrebu. V obeh nočeh sta odnesla živila, perilo in posodo. Rebiču pa so bile znane tudi razmere v Lupinjak. Čez 14 dni po prvem vplomu, sta kmetu Martinu Blazinič ponoči iz hleva odpeljala kravo in jo spravila na dom Cepove. Okradeni Blazina je naslednje jutro pogrešil kravo in šel po sledi. Nekaj so mu povedali še ljudje, da sta kravo gonila Rebič in Cepova v smeri Zetali in tako se je znašel Blazina na dvorišču pri Cepovih. Tam je spraševal po znanicu Rebiču. Medtem pa je krava v hlevu zamukala in kar po glasu je spoznal, da mora biti njegova. In tako se je vsa zgodba spremenila tako, da sta oba namesto k poroki, romala v zapor. Konec

Nakaj pojasnil k sklepanju stanovanjskih pogodb, tarifi in prevzemu hiš v družbeno upravljanje

V zvezi s sredbo o upravljanju stanovanjskih hiš (Ur. list FLRJ št. 29-54 od 14. 7. 1954) s veljavnostjo izvajanja s 1. 8. 1954 so nastale bistvene spremembe, katerim je potrebno nekaj važnejših pojasnil.

1. Sklepanje stanovanjskih pogodb Stanovanjske pogodbe sklepajo v hišah družbenega upravljanja hišni sveti po navodilih stanovanjske uprave, v hišah, ki niso vključene v družbeno upravljanje, pa hišni lastniki sami. Vse stanovanjske pogodbe morajo biti registrirane pri stanovanjski upravi.

Na območju LOMO Celje je nedopustno sklepanje stanovanjskih pogodb z najemniki in so-stanovalci, ki nimajo stalnega bivališča ali za posilite, kakor tudi s tistimi, ki se ne morejo izkazati z veljavno odločbo stanovanjskega organa o pravici do stanovanja. Dalje je nedopustno sklepanje stanovanjskih pogodb za družinska stanovanja z osebam, ki žive v nedovoljenem razmerju (divjem zakonu). Z najemniki, ki stanujejo v hišniških stanovanjih, se sklepajo samočasne stanovanjske pogodbe, medtem ko se za hišniška stanovanja, kjer stanujejo hišniki, stanovanjske pogodbe ne sklepajo, ker se s hišniki sklepajo le delovne pogodbe. Prav tako se sklepajo stanovanjske pogodbe za stanovanja, ki niso zadostno zasedena oziroma neracionalno izkoriščena.

Z delavci in službenici, ki stanujejo v hišah, ki pridejo v družbeno upravljanje in so jih zgradile gospodarske organizacije, ustanove ali uradi, se sklepajo samočasne pogodbe, če ti delavci ali službenici niso več v delovnem razmerju, ki je prenehalo po njihovi krivdi ali volji.

Z najemniki in so-stanovalci, ki stanujejo v stanovanjih, ki so jim pravomočno odpovedana oziroma odvzeta, se sklepajo samočasne stanovanjske pogodbe.

Stanovanjske pogodbe sklepajo za stanovanja v hišah zasebnih lastnikov, ne glede na to, če so vključene v stanovanjsko skupnost ali ne, lastniki sami oziroma hišni sveti, na podlagi predhodne odločbe stanovanjske uprave.

Z lastniki hiš, ki pridejo v družbeno upravljanje, se stanovanjske pogodbe ne sklepajo, temveč se jim določi le višina najemnine.

Končni rok za sklepanje pogodb je 31. avgust 1954.

2. Stanovanjska tarifa Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je sprejmel stanovanjsko tarifo na območju LOMO Celje, ki je bila določena v Odloku LOMO Celje, tako da znaša najemnina za točko na 1 kvadratni meter stanovanjske površine, razdeljeno po conah, kakor sledi:

CONA A din 0,34 (oziroma predeli med Savinjo in južno železnico, savinjsko železnico, črto, ki veže savinjsko železnico in Savinjo ob veterinarski bolnici zahodno od Rakunove hiše na Ljubljanski cesti).

CONA B din 0,30 (mestni predeli preko meja cone A, ožje predmestje, Lava, Nova vas, Dolgo polje, Gaberje, Zgodnja, Jozefov hrib, Breg, Loznica, delno Miklavski hrib do vključno št. 15, Partizanska cesta do hiše št. 8, del Spodnjaj Lise in del Spodnje Hudinje ob Mariborski cesti vključno hiša Brenkovič).

CONA C din 0,25 (Ostrožno, Babno, Lopata, Medlog, Spodnja in Zgodnja Hudinja, Trnovlje, Lokovec, Dobrova, Cret, Zvodno, Zagrad, Pečnikov, Polule, Košnica, Tremerje in ostali deli Miklavškega hriba od hiše št. 11, Lise in Partizanske ceste od hiše št. 8 dalje).

Po dodatnem sprejemanju točkovanja se površina nad 30 kvadratnih metrov in hodnik nad 30 kvadratnih metrov pri določevanju stanovanjske najemnine ne upoštevata. Prav tako se znanja za 5 točk pri skupnem številu točk stanovanja, ki nima pritrilica. Višje se pa točkujejo kopalne s pečjo, kadjo in prho od 5 na 6 točk. Kopalne s pečjo, kadjo in umivalnikom od 6 na 8 točk. Bogato opremljene kopalne pa od 8 na 12 točk. S to spremembo je odpravljeno nesorazmerje med boljšimi in slabšimi stanovanji, in sicer v korist slabših stanovanj. Te popravke izvršijo hišni sveti oziroma stanovanjske uprave.

Razdelitev najemnin na sklade
V amortizacijski sklad 40%
V sklad za hišno upravo 30%
V sklad za vzdrževanje hiše 30%

Pred razdelitvijo najemnin v navedene sklade se mora plačati hišna lastnika 10% od najemnin za stanovanja in 5% od najemnin za poslovne prostore. Poravnati je bančne obveznosti v zvezi s posojilom, ki je bilo najeto in uporabljeno za obnovo, vzdrževanje in zidanje hiše. V sklad za novogradnjo stanovanjskih hiš LOMO Celje se odvaja od najemnin poslovnih prostorov 50%. Poleg tega se odvode v sklad še 10% iz amortizacijskega sklada, in to do vsakega 10. v mesecu. Plačati je potrebno pri Mesini hranilnici Celje na tekoči račun št. 620-T-305-6602-3. Lastniki hiš, ki niso vključene v stanovanjsko skupnost, črpa je nadalje razpoložljiva sredstva dosejanega sklada za vzdrževanje hiš, dokler ne bo povsem izrpan.

Zasebne hiše se vključijo v stanovanjsko

skupnost po pravomočni upravni odločbi LOMO Celje. Hišni svet skupno s stanovanjsko upravo prevzema hišo v upravljanje šele na podlagi te odločbe s primopredajnim zapisnikom.

Prekrški se kaznujejo s pravno kaznijo 40.000 din.

O dolžnostih in pravicah družbenega upravljanja najemnikov, hišnih svetov in stanovanjske skupnosti bomo obravnavali in pojasnjevati na za to sklicanih sestankih.

Stanovanjska uprava bo skupno s LOMO Celje izdala posebno številko Biltena, v katerem bo objavljena zbirka vseh veljavnih predpisov o upravljanju stanovanjskih hiš.

Vsa potrebna navodila in pojasnila daje stanovanjska uprava, Celje, Zidanska 18-1, soba št. 84.

Dubrovnik, naše vodilno letovišče

Najprej moram popraviti tiskarskega škrtarja, ki je malo spremenil smisel mojega zadnjega članka »Od Raba do Dubrovnika«. Uvodoma je tiskarski škrtar zapisal, da je Rab poceni, čeprav bi se po rokopolju moralo glasiti, »da ni Rab poceni, razen če ne stanujete v Domu Zelenarne Store.« S tem popravilom krivico, ki jo je škrtar mimogrede povzročil Domu Zelenarne Store. Besedica »je« namesto »ni« je bila kriva, da je bralec zaključil, da je ta dom drag, kar pa ni res, ker je v resnici ravno nasprotno. To sem tudi hotel poudariti, seveda če se ne bi pri tem vmešaval tiskarski škrtar, ki je smisel stavka popolnoma spremenil.

V lepo jutro prve dni avgusta je ladja »Aleksa Santič« pristala ob pomolu Dubrovnškega pristanišča Gruž. Razočarani so pogledovali tujci po pristanišču, saj so si pristanišče v Dubrovniku po perspektivi vse drugače predstavljali. Eden, izmed njih, ki je že bil v Dubrovniku, jim je dejal: »Gruž je sicer Dubrovnik, Dubrovnik pa ni nikoli.«

Naše vodilno obmorsko letovišče Dubrovnik je razvlečeno mesto, število njegovih prebivalstva pa odgovarja številu prebivalcev Celja. Ko stopiš z ladje, se znajdeš v živahnem transportno-osebnebnem pristanišču, katerega območje se imenuje Gruž. Če se popelješ s cestno železnico, ki je bila zgrajena leta 1910, proti vzhodu, prideš v precej višji predel parkov, nazvan Boninovo, dalje pred samim obzidjem s te strani starega Dubrovnika pa je mestno območje Pile in na drugi strani starega Dubrovnika, ki ga obdaja 2 km dolgo, vzdrževano obzidje, katerega večina gostov obhodi proti vstopnim dvajset dinarjev, pa se nahaja novejša mestna četrt Ploče z istoimenskim kopališčem ter modernimi hoteli z vodilnim Excel-siorjem. Pozabiti ne smemo še polotoka Lapada z divnimi hoteli in največjim kopališčem Sumartin. Deli Dubrovnika so torej: Gruž, Boninovo, Pile, stari Dubrovnik v obzidju, Ploče ter nasproti Gruža polotok Lapad. Približno kilometer od obale pa leži prelep otok Lokrum.

OBJAVE IN OGLASI

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko Ljudskega odbora mestne občine Celje

zapisuje

vpis predšolskih otrok v višinske in obmorske letovanja

V pošteved pridejo otroci v starosti od 5. do 7. leta. Prijave sprejema Uprava počitniških kolonij Ljudskega odbora mestne občine Celje, Gregoričeva 5, soba št. 84, do 1. septembra 1954.

V otroško kolonijo v Malinski na Krku bo sprejetih po 21 otrok za letovanje od 16. 9. do 6. 10. 1954 in od 7. 10. do 30. 10. 1954.

V otroško kolonijo v Kranjski gori bo sprejetih 23 otrok za letovanje od 13. 9. do 3. 10. 1954. Prijavnice in vsa pojasnila daje Uprava počitniških kolonij Ljudskega odbora mestne občine Celje.

OPOZORILO HIŠNIM UPRAVITELJEM IN HIŠNIM LASTNIKOM

Opozarjamo vse hišne lastnike in hišne upravitelje, da je v ožjem mestnem področju prepovedana uporaba smetišnih jam. Vse smeti se morajo redno pripraviti v zaboje ter odvažati. Mestni komunalni zavod »Javne naprave« ima najstrožji nalog, da prijavi sodniku za prekrške vse kršilce teh predpisov. Istočasno pozivamo vse hišne lastnike in hišne upravitelje, da očistijo dvorišča ter travo in plevel ob hišah in pločnikih pred hišami.

LOMO, Tajništvo za gospodarstvo in komunalne zadeve

OBVESTILO

Obveščamo vse ribiče savinjskega področja, da bo dne 5. septembra dopolne otvoritev Lipanjske ribogojnice Celjskega ribiškega društva v Nazarju. Popoldne bo veselica ribičev. Vsi prijatelji ribištva vladno vabljene!

Ribiško društvo Celje

OBVESTILO

Mestni komunalni zavod »Javne naprave« v Celju, Zidanska 18, sprejme za dobo najmanj 1 meseca takoj na delo večje število delovnih moči za občestno čiščenje trave in plevela. Plača po tarifnem pravilniku.

Življenje in sezona v Dubrovniku sta v polnem razmahu. Vsi hoteli in večina privatnih sob so zasedeni. Cene so zelo, zelo različne in se sučejo od 1.650 dinarjev navzdol, kolikor veljajo v najljudstvenejših hotelih, kakor sta »Excel-sior« in »Splendide«, ki sta res prekrasno urejena. Tak cene in tudi cene v ostalih hotelih za nas z redkimi izjemami res niso dosegljive, tujcem pa se ne zde pretirane in so s temi cenami ob komfortu in hrani, ki jo imajo, prav zadovoljni. Dejal sem že, da takih cen mi navadni zemljani ne zmoremo, vendar pa se da tudi v Dubrovniku sorazmerno poceni in lepo preživeti letni dopust. Evo nasveta. Čista postelj v privatni hiši stane 150 dinarjev, zajtrk v mlekarni 30 din, kosilo v mestnih restavracijah in gostilnah od 120 do 150 dinarjev in večerja istotam okoli 100 dinarjev. Torej skupno 430 dinarjev. Če ste pa malo bolj skromni ter si pomagata zjutraj in zvečer s surovim maslom, papirko, paradižnikom, klobaso ali pasteto, pa vas stane en dan v Dubrovniku še manj, med 350 in 380 dinarjev. Tak je druga plat cen ob Jadranu, katere se nisem poslužil samo jaz, temveč še tisoč in tisoč drugih domačih turistov. In zato so hoteli in letovišča, razen nekaj izjem, v celoti zasedeni, kljub ukinitvi regresov. Le nič strahu pred visokimi cenami, tudi z nekaj tisočaki se da preživeti lep in prijeten dopust ob Jadranu, pa magari v največjem letovišču v dnevnem Dubrovniku.

V kopališčih, promenadah, v muzejih, le po parkih je vse živo. Mlado in staro, lepo in grdo in govorjenje v vseh jeziki, kakor na kakem mednarodnem zborovanju.

Zvečer je promenada na glavni ulici Placa polna veselih ljudi, ki se kakor reka premikajo od enega konca proti drugemu, na rtovih hotelov, kavarn in restavracij pa se ob zvokih plesnih ansambljev vseh mogočih »žanrov«, od najbolj solidnega do najživahnjšega »samba orkestra« vrta staro in mlado...

Pa ne mislite, da vsi ti številni gostje veliko zapravljajo. Vse večer sede ob kozarcu likerja ali steklenici piva, limonadi ali sladoledu. Buteljka vina ali vinjena družba je zelo, zelo redek pojav. (Konec prihodnjic)

MEDNARODNA NOGOMETNA TEKMA V CELJU

ESV WACKER (Dunaj) : Kladivar

V sklopu priprav na predstoječe tekmovalne hrvaško-slovenske lige, ki je z ozirom na predvideno reorganizacijo za bodoče sodelovanje posameznih moštev v konjskih grupah izredno važno, bo moštvo Kladivarja odigralo v nedeljo, 22. avgusta ob 17. uri na Glaziji mednarodno tekmo z dokaj močnim nasprotnikom iz Avstrije. Gostje so železničarji in bodo dan prej gostovali v Ljubljani. So člani II. avstrijske lige in se nahajajo trenutno na četrtem mestu. Moštvo Kladivarja je na logorovanju v Gomilskem in upamo, da bo dobro zaigralo. Torej se obeta lepa športna borba nasprotnikov, ki bosta hotela doseči čim boljše rezultate.

V predtekmi izrazjo ob 14.45 pionirji Rudarja iz Trbovelj in Kladivarja, ob 15.30 pa moštvo 2SD Celje in Kladivarja-B. Nadalje gostje v sredo, 25. avgusta v Celju član I. zvezne lige Lokomotiva iz Zagreba. Tekma bo prav tako ob 17. uri s predtekmo ob 15.30.

Rokometni klub 2SD Celje sklene za nedeljo, dne 22. t. m. ob 9. uri v Rdečem kotičku na železniški postaji

IZREDNI OBČNI ZBOR

Razpravljali bomo o nadaljnjih možnostih obstoja kluba in razvoja rokometu v Celju sploh. Vabimo vse člane kluba in simpatizerje rokometu, da se izrednega občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

»CELJSKI GROFJE« NA ŠMARSKEM ODRU

V zadnjem času so Šmarčani nastudirali Kreftove »Celjske grofe«. Drama je po spretnim vodstvom režiserja Avgusta Anderluha prav lepo uspela. Za lažje razumevanje igre in dobe, v kateri so našim prednikom gospodarili močniki Celjani, je tov. prof. Rom povedal nekaj uvodnih besed.

Kljub skromnim sredstvom, s katerimi razpolagajo naše podeželske gledališke družine, je bila inscenacija prav dobra.

Z uprizoritvijo so Šmarčani dokazali, da imajo mnogo smisla za lepo igro in želimo, da tudi v bodoče gojijo to lepo umetnost. R. D.

OPOZORILO

Za časa proslave na Ostrožnem se bo uporaba vode mnogokrat povečala. Tako opozarjamo potrošnike vode, da takoj odstranijo defekte na hišnih instalacijah, ker ima naša kontrola nalog defektne instalacije zapreti vse dotle, dokler ne bodo popravljene. Plisarsko-Vodovod, Celje

VAJENSKA SOLA ZA RAZNE STROKE I CELJE

sporoča, da so popravni izpiti dne 1. septembra 1954. Sprejemni izpiti bodo 8. septembra 1954. Vpisovanje 9. 10. in 11. septembra 1954. Upraviteljstva.

NA UCITELJISCU V CELJU

bode izpiti v jesenskem roku: 1. in 2. septembra popravni razredni in razredni izpiti za vse letnike, 3. in 4. septembra pisarna diplomatske izpita, 6. in 7. septembra ustni diplomski izpiti tudi popravni. Pričetek posla bo 10. septembra.

TRGOVSKI USLUŽBENEC s daljšo prakso išče službo. Gre tudi za skladiščnika. Naslov v upravi lista.

PRODAM sadovnjak v lepi visoki legi (Lisce). Naslov v upravi lista.

PRODAM radio »Savica 65«. Informacije pri Pelicon, Celje, Dečkova cesta 4.

PRODAM poceni prelitni stroj št. 10, znamke »Styria«, Fibisher Zofija, Vrbe, Zalec.

PRODAM radio, omaro, komodo in mizo s stoli. Naslov v upravi lista.

PRODAM pianino (črn). Naslov v upravi lista.

PRODAM violino in violi. Naslov v upravi lista.

PRODAM betonske cevi za vodnjak in batne črpalke s cevjo. Naslov v upravi lista.

PRODAM enostanovanjsko hišo zraven postaje v Celju. Vprašati Pod Kalvarijo 4.

ZAMENJAM samsko sobo s posebnim vhodom za večjo v Celju. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM enosobno stanovanje za dvosobno. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM krasno enosobno stanovanje s kopalnico na Jozefovem hribu za dvosobno stanovanje v mestu ali bližini mesta. Naslov v upravi lista.

ZENSKA KOPALNA OBLEKA rdeče barve je bila najdena na kamenju desnega brega Savinje v Liscu. Naslov najditelja dobi v upravi lista.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLU